

AMEA-nın alımları bacardı

Ərazilərin minalardan təmizlənməsi üçün yeni qurğu hazırlanıb

AMEA-nın alımları ərazilərin minalardan təmizlənməsi üçün yeni qurğu hazırlanıb.

APA xəber verir ki, bu bərədə AMEA-nın prezidenti, akademik İsa Həbibbəyli Elm gününe həsr olmuş tədbirdə çıxışına zamanı işlədi.

O, xüsusilə radioaktivliyi müyyəyen eden və işğaldan azad edilmiş ərazilərin minalardan təmizlənməsinə töhfə vere biləcək yeni ixtiranın ANAMA-nın dəstəyi ilə sınaqdan keçirilməsinin və bu istiqamətdə sözügedən təşkilatla müqavilə imzalanmasının əhəmiyyətli olacağını vurğulayıb.

Rusiyameylli xakerlər Fransa parlamentinin saytını dağıdıb

Fransa Milli Assambleyasının (Parlamentin aşağı palatası) saytı xaker hücumuna maruz qalıb.

APA-nın "Le Matin" saytına istinadla xəberinə görə, hücum rusiyameylli "NoName" xaker gruppuyə keçirilib.

Grup Telegram hesabında bildirib ki, hücum Fransanın Ukraynalı "neofasist rejimə" dəstəyinə görə edilib.

Parlamentin yuxarı palatası - Senatın da saytı hücumda maruz qalsa da, giriş mümkündür.

Bəzi məhdudiyyətlər aradan qaldırılıb

Azərbaycana təyyarə ilə gələnlərdən COVID-19 pasportu tələb olunmayıcaq

Nazirlər Kabinetin "Xüsusi karantin rejimində bəzi məhdudiyyətlərin aradan qaldırılması ilə bağlı olave tədbirlər barədə" qərar verib.

Müyyəyen edilib ki, 2023-cü il 28 mart saat 06:00-dan hava neqliyyatı vasitəsilə bütün xərci ölkə vətəndaşlarının və hemin ölkələrdə daimi yaşayın digər ölkə vətəndaşlarının, habelə vətəndaşlığı olmayan şexslərin Azərbaycan Respublikasına giriş-çixışına icazə verilib. Aşağıdakı hallarda COVID-19 pasportu (COVID-19-a qarşı tam peyvənd olunmaması) və ya COVID-19-dan sağlalaraq immunitetə malik

olmasını təsdiq edən sonəd tələbi leğv edilir:

- xərci ölkə vətəndaşlarının və hemin ölkələrdə daimi yaşayın digər ölkə vətəndaşlarının, habelə vətəndaşlığı olmayan şexslərin Azərbaycan Respublikasına giriş-çixış zamanı;
- müyyəyen olunmuş yerlər (şəhərlər) keçirilən məkanlar, idman və sağlamlıq-berpa obyektləri, iki ticarət mərkəzləri, ictimai iaşa obyektləri, məhmanxanalər, şəhərlərarası (rayonlararası) neqliyyat mərşütülləri və belə tələb müyyəyen edilmiş digər yerlər) daxil olmaq üçün.

Qarabağ erməniləri Bakıya görüşə çağırılıb

"Dialoq təklifinin məhz indi - Qarabağda son əməliyyatdan sonra edilməsi xüsusi əhəmiyyətlidir"

(səh.3)

Bayden Prezident İlham Əliyevə təbrik məktubu ünvanlayıb

ABŞ Prezidenti: "Azərbaycanla Ermənistanda dayanıqlı sülhə dəstəyimizi bir daha təsdiqləyirik"

Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti Cozef R. Bayden Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə təbrik məktubu ünvanlayıb.

"Şərq" xəber verir ki, təbrikde deyilir:

"Hörməti canab Prezident,

Amerika xalq adımdan Size və Azərbaycan xalqına sevincini və firavan Novruz bayramını münasibətilə en xoş arzularını yetirirəm.

Azərbaycan və Birləşmiş Ştatlardan öten il ərzində enerji təhlükəsizliyini təmin etmək və xalqlarımızın üzəsində transmili çağırışlara cavab vermek üçün bir araya gəlirəm. Baharın gelişiyi və yeni başlanğıcları qeyd etdikdəmiz bu ilə xalqlarımız arasında dostluğunu dəha da derinləşdirməyi həvəsle gözləyirəm. Birləşmiş Ştatlardan bu yenilenmə və düşüncə mövsumunda Cənubi Qafqazda gelecek nəsillər üçün təhlükəsizliyi və çiçəklənməni təşviq edəcək Azərbaycanla Ermənistanda dayanıqlı sülhə olan dəstəyimizi bir daha təsdiq edir.

Novruz bayramınız mübarək!".

Talış kəndindəki tam orta məktəbdə ilk zəng çalınıb

Uşaq bağçası fəaliyyətə başlayıb

"Tərtər rayonunun erməni işğalından azad edilmiş Talış kəndindəki tam orta məktəbdə uzun illərdən sonra martın 27-də ilk zəng çalınıb. Belə ki, məktəbdə ilk dərs gününün açılışı baş tutub".

Bunu Qarabağ Regional Təhsil idarəsinin müdürü Gündüz Əbdüluov deyib.

Bildirib ki, ümumiyyətkdə 78 şagird yerlik məktəbdə müxtəlif yaş qruplarından olan 24 şagird təhsilə cəlb edilib: "Məktəbdə 15 müəllim tədris prosesi ilə müşəqul olur".

(səh.2)

Prezident Administrasiyası martın 1-də Xocalı şəhərində keçirilmiş görüşün və martın 13-də təqdim edilmiş dəvetin davamı olaraq Qarabağ ermənilərinə növbəti təklifi edib.

Erməni ictimaiyyətinin nümayəndələri reinteqrisiya, həmçinin Qarabağda infastruktur layihələrinin icrası məsələlərinin müzakirəsi məqsədilə aprel ayının birinci həftəsi Bakı şəhərində görüşə çağırılıb.

Xatırladaqla ki, Xocalıda rus səlhəmərlilərinin vəsitiçiliyi ilə baş tutan ilk görüş ictimaiyyət birmənli qarşılıqla mənimmişdir. Ermənilər dövlət nümayəndəleri arasında

təmasların vasitəsiz və bizim nəzarətimizdə olan şəhərlərdə keçirilməsinin daha məqsədəyən olacaqı vurğulanmışdır. Lakin separatçılardan məliklər və rəsmi Bakı ilə görüşlərinə qarşı çıxaraq, rus səlhəmərlilərinin iştirakını tələb kimi irəli sürüblər.

"Cümhur İttifaqı" seçkini udacaq

Təsdiqlənmiş namizədlərin hər birinin indiki prezident qarşısında şansı azdır

Türkiyədə mayın 14-də keçiriləcək prezident seçkisində 4 nəfərin namizədliliyi təsdiqlənib. Türkiyədə prezidentliyə namizəd olmaq üçün imzatolama kampaniyası martın 27-də başa çatıb.

Prezidentliyə namizədləyi təsdiqlənən 4 siyasetçidən biri "Cümhur İttifaqı"nın namizədi, hakim Ədalet və İnkıbat Partiyasının (AKP) sedri, hazırkı Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan və altı müxalifət təşkilatının yaradığı "Millət İttifaqı"nın namizədi, Cümhuriyyət Xalq Partiyasının sedri (CHP) Kamal Kılıçdaroğlu, müxalif Məməlikə Partiyasının lideri Məhərrəm İnce və "Ata İttifaqı"nın namizədi Sinan Oğandır.

(səh.4)

Aftandil İsrafilov yenidən xəstəxanaya yerləşdirilib

Xalq artisti Aftandil İsrafilov yenidən xəstəxanaya yerləşdirilib.

Bu haqda Axşam az-a açıqlamasında qarmon ifaçısının qızı Həcar deyib. O bildirib ki, atasının səhətini yenidən pisləşib.

"Səhətində bir çox problemlər var. Eyni zamanda ürək çatışmazlığından oziyyət çəkir. Həkimlər xəstəxanada qalmاسını məsləhət gödürlər. Hazırda müalicə alır".

Oydak edək ki, A.İsrafilov ilin noyabrında xəstəxanaya yerləşdirilmişdi. Daha sonra evə buraxılan müsəlqiçi dekabrda yenidən xəstəxanaya getirilib. A.İsrafilov uzun müddət müalicə alırdından sonra evə buraxılmışdır. Qızı onunla bağlı açıqlama verərək "Ürəyinin işemik xəstəliyi, mədə-bağırsaq qanaxması var, ayaqları sisib. Bütün burlar böyüye de təsir edib" sözlərini söyləyib.

Bölgədə hərarət artır

Ankaranın Qarabağ məsələsindəki siyaseti dəyişməyib və onun maraqları Azərbaycanın mövqeyi ilə üst-üstə düşür

(səh.5)

Naxçıvan Türkiyənin qarantı altındadır

İranın sərhəddə hərbi qüvvələri cəmləşdirməsi ilk növbəde təbliğat məqsədli dir

Təkər (residiv, uğursuz müalicədən sonra, müalicəsinin dayandırılması ilə əlaqədardır, nezaretdən yayınlanan və digər xəstələr) - 2292-dir. Yalnız residivləri olan bu rəqəmdən (yəni, sağalandan sonra verəm ilə yenidən yoxlanan xəstə) - 1112 teşkil edib. Cəmi 2022-ci ilde 5169 xəstə rəsmi qeydiyyatdadır. Verəm Mikrobakteriyasının həssaslıq qorunmuş xəstələrinin sayı - 1301 ilkin xəstələrin arasında, 1494-tekrar xəstələr arasındadır. Bu rəqəmlər Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi ilə müyyənəşdirilir", - o deyib.

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 22 yeni yoxlama faktı qeydə alınıb, 5 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabinetin yanında Operativ Qərargahın "Şərq"ə verilən məlumatə görə, COVID-19 üçün götürülen analiz nümunələri müsbət çıxmış şexslərdən 5 nəfər vəfat edib.

Azərbaycanda indiyədək ümumiyyətde 829 420 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoxlanası faktı müyyən edilib. Onlardan 819 109 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 10 171 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 140 nefərdir.

Ölkədə son sutka ərzində 682, hazırkı dövrədə isə 7 553 691 test aparılıb.

Ötən il Azərbaycanda 3 minə yaxın insan vərəmə yoxluxub

2022-ci ilde Azərbaycanda 2877 nəfər ömründə ilk dəfə olaraq verəm xəstəliyinə yoluxub.

Bu baremdə Səhiyyə Nazirliyi Elmi-Tədqiqat Ağcayı Xəstəlikləri İnstitutunun direktoru İrədə Axundova bildirib. Onun sözlərinə görə, xəstelənmə göstəricisi 100 000 respublika əhalisine 28,4 təşkil edib.

"Təkər (residiv, uğursuz müalicədən sonra, müalicəsinin dayandırılması ilə əlaqədardır, nezaretdən yayınlanan və digər xəstələr) - 2292-dir. Yalnız residivləri olan bu rəqəmdən (yəni, sağalandan sonra verəm ilə yenidən yoxlanan xəstə) - 1112 teşkil edib. Cəmi 2022-ci ilde 5169 xəstə rəsmi qeydiyyatdadır. Verəm Mikrobakteriyasının həssaslıq qorunmuş xəstələrinin sayı - 1301 ilkin xəstələrin arasında, 1494-tekrar xəstələr arasındadır. Bu rəqəmlər Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi ilə müyyənəşdirilir", - o deyib.

Sülh prosesinin üzərinə rus kölgəsi düşüb

Qarabağdakı sülhməramlılar qeyri-leqal silahlanmaya dəstək olurlar

Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Laçın yolunun şimalındaki torpaq yolları silah-sursat daşınmasının və potensial təxribatların qarşısını almaq məqsədilə zərurət nəzarət tədbirləri həyata keçirib. Xüsusi təyinatlılarımız şimalda Kosalar, şərqi Turşsuya qədər bütün alternativ yolları azad edərək, nəzarət götürüb. Bölgədə mühəndis-istehkam işlərinə başlandı - ki deyilir.

Bildirilir ki, ermənilərin qanunsuz silahlı birleşmələri qazdları səngərləri və açıqları yolları bir gülə bəle atmajə cəsər etmən terk edib. Ermeni deputat, hərbi ekspert Tigran Abramyan da deyib ki, Azərbaycan Ordusunun irəliləməsi nəticəsində separatçular üçün strateji ehemmiyyət daşıyan yol nəzarətini götürüb: "Azərbaycanlılar evvelki mövqelərinə qayıtmazsa, Qarabağda vəziyyət hər cəhdən pisləşəcək. Separatçuların veziyətinin dəha da pisləşməsi Qarabağdakı erməni əhali arasından Bakıya tabe olmaqla başqa alternativ olmadığı reyni gücləndirəcək amıldır". Qeyd edek ki, son günler Azərbaycan ərazisindəki ermənilərin qanunsuz silahlı qüvvələri üçün canlı qüvvə, silah-sursat, mina, elecə də digər herbi təyinatlı vasitələrin daşınması intensivləşib. Bununla yanaşı, Xankendi-Xələfi-Turşsu və bu marşrutdan şimalda keçən Xankendi-Kosalar-Mırzələr-Turşsu yollarında ermənilər tərəfindən qeyri-qanuni yol tikinti işlərinin aparılması müşahidə edilib. Azərbaycan tərəfinin coxşası xəbərdarlıqlarına baxmayaraq, silah-sursat daşınmasının qarşısının alınması üçün heç bir zəruri tədbir görülmüşdür. Həbəl 20 mart tarixində Zəngilan rayonu istiqamətində Ermenistanın tördəyi təxribatlar veziyəti qəden gerginləşdirək niyetini nümayiş etdirdi. Ermənilərin herbi təxribatlar Ermenistan rehberliyinin təcavüzkar ritorikası ilə müşayiət olunub. Xüsusilə, Ermenistan prezidenti, baş nazir və xarici işlər naziri tərəfindən Azərbaycanın surverenliyi və erazi bütövülüyüne qarşı bəyanatlar səsləndirilib. Bütün bunlar Ermenistanın Azərbaycana qarşı ərazi

iddialarından hələ də el çəkmədiyinin bazır nümunəsidir. Ekspertlərin fikrincə, Azərbaycan hərbçilərinin Şuşaya daxil olmadan keçən torpaq yolu nəzarət götürmesi Laçın yolunun qurtaracağında sərhəd-keçid məntəqəsinin yaradılması zərurəti artırıb. Azərbaycanlı feallar Laçın yolunda etirazla başlaşdırıldıqdan sonra Ermenistan bu yoldan separatçılara böyük həcmde silah və sursat göndərməye risk etmirdi. Doğrudur, Rusiyinən neqliyyat vasitelerindən yüksək gəndərlər bilərdi, ancaq bunun riskləri hesablaşdırılır. Buna görə də Ermənistən Müdafiə Nazirliyi Rusiya hərbi kontingenti ilə birgə Qarabağ separatçılara hərbi yüksək Laçın alternativ torpaq yoluñan göndərməye başlamışdı. Hazırda bu yol Azərbaycan hərbçilərinin nəzarətine keçdiyinə görə Ermenistan və Rusiya herbi yüksək yoxlanımları neqliyyat vasitelerindən yenidən etirazın keçirildiyi yoldan keçirməye çalışacaqlar. Bunun qarşısını almağın yeganə alternativi Laçın yolunun qurtaracağında sərhəd-keçid məntəqəsinin yaradılmasıdır. Bütün məşhurlar, o cümlədən Rusiyaya məxsus neqliyyat vasiteleri de yoxlanımlıdır.

Millet vəkili Ceyhun Məmmədov deyib ki, Qarabağda gərginliyin artmasınaqın səbəbinin iki sülhməramlı missiya və onun yarımza fəaliyyətidir. Deputatın sözlerinə görə, Qarabağdakı sülhməramlıların ermənilərin qanunsuz silah daşınmasına sərait yaratması onu göstərir ki, Rusiya və Ermenistan müharibə hazırlığı: "Sülhməramlılar adalarından göründüyü kimi, regionda səlhün, sabitiyin temin olunmasına çələngi idilər. Silahların daşınması isə göstərir ki, onlar mövcud gərginliyi daha da gücləndirmək, sülh prosesine mane olmaq isteyirlər. Əlbette, bu, qəbul edilmişdir. Ən azindan ona görə ki, rus hərbçilərinin bu addımı 2020-ci ilde Azərbaycan, Rusiya və Ermənistən lider-

lərinin imzaladıqları üçtərəflı bəyanatı ziddir. Sülhməramlılar açıq şəkilde terrorçuların dəstəkçisine çevriliblər. Bu, mərkəli siyasetdən xəber verir. Separatçılar Azərbaycana qarşı təxribatlarında sülhməramlılar da rol oynayır. Görünür, tərəflər arasında güclü iştiribyi var. Belə sülhməramlılara ehtiyacımız yoxdur. Əsas vəzifə konarda qalıb. Sülhməramlılar gələn təxribatda fəaliyyəti ilə meşğul olur, gələn təxribatda da fəaliyyəti dəstekləyir. Texribatlara, o cümlədən qənunsuz silah daşınmasına imkan verə bilmerik. 3 il ərzində sülh üçün çalışdıq. Amma sülh prosesine sünə engel yaradılar. Ermenistanın təxribatlarına güc yolu ilə cavab verməli olacaq. Madam ki, onlar sülh yox, gərginlik yaratmaqla müşğuldür, o zaman torpaqlarımızı tərk etmə-

Son hadisələr bir daha təsdiq edir ki, qısa zamanda sərhəd nəzarət-buraxılış rejiminin tətbiqinə ehtiyac var

İsmayıllı Qocayev

Talış kəndindəki tam orta məktəbdə ilk zəng çalınıb

Uşaq bağçası fəaliyyətə başlayıb

"Tərtər rayonunun erməni işgalindən azad edilmiş Talış kəndindəki tam orta məktəbdə uzuq illərdən sonra mərtin 27-də ilk zəng çalınıb. Belə ki, məktəb-de ilk dərs gününün açılışı baş tutub".

"Report"un xəberinə görə, buna Qarabağ Regional Təhsil İdarəsinin müdürü Gündüz Əbdüluov deyib.

O bildirib ki, ümumilikdə 78 şagird yerlik məktəbde müxtəlif yaş qruplarından olan 24 şagird təhsilə celb edilib: "Mə-

təbdə 15 müellim tədris prosesi ilə müşğul olur".

G.Əbdüluov söyləyib ki, Talış kəndindəki uşaq bağçası da bu gündə fəaliyyətə başlayıb.

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyev, birləşmiş xanım Mehriban Əliyeva və qızları Arzu Əliyeva mərtin 18-də Tərtər rayonunun Talış kəndində olarkən tam orta məktəbdə yaradılan şəraitlə tanış olublar.

Yaxın aylarda...

Şuşa Radio-Televiziya Yayım Stansiyasının tikintisine başlanıläcaq

"Bu ilin əvvəllərində Şuşa Radio-Televiziya Yayım Stansiyasının layihələndirmə işləri bitib və yaxın aylarda stansiyanın tikintisine başlayacaq".

Bunun "ASAN Radio"nın effirde "Rəqəmsal Dialog" verilişinin qonağı olan "Teleradio" İB-nin baş direktoru vezifəsini müvəqqəti icra edən Elman Həsənov deyib.

"Bu stansiya "Bakı Teleqüllə Kompleksi"-ndən sonra Azərbaycanda ikinci metal-beton konstruksiyalı, yeni dizaynlı bir stansiya olacaq. Onun işləşməsi və görünüşü çox mərəqəlidir. Stansiyada təkçə radio və televiziya yayımı olmayacağı, telestudiyalar da yerləşdiriləcək", - E.Həsənov əlavə edib.

O işləndən azad edilmiş ərazilərdə dəiger stansiyalar da tikintisinin planlaşdırıldıqdan sonra vurğulanıb:

"Bunlar Zəngilanda Mincivan stansiyası, Qubadlının Xanlıq və Balasoltanlı stansiyalarıdır. İşləndən azad edilmiş ərazilərdə vaxtilə 25-ə yaxın stansiya olub. Bu ərazilərlə işləndən azad edildikdən sonra ilkin monitoringlər nəticəsində 20-ə yaxın stansiyanın barpa edilməsinə qarar verildi. Bu, maksimum sayıdır. Hazırda bu işləndələrdə 6 stansiyada yayım barpa olunub. Onlardan en böyük Şuşada müvəqqəti stansiyadır. Bu stansiyada 10-a yaxın televiziya programı və 7 FM kanalı yayılmışdır. Digeri Xocavəndin Hadrūt qəsəbəsi yaxınlığında Şahyəri stansiyasıdır. Burda da 10-a yaxın televiziya programı və 5 FM kanalı yayılmışdır. Laçın və Kəlbəcərdə de müvəqqəti olaraq radio və televiziya yayımını barpa etmiş".

Ermənistanda Azərbaycan mədəni irsi dağıdılıb

Qərbi Azərbaycan İcması UNESCO-nun Baş direktoru Odri Azuleyə məktub gönderib.

İcmənin rəhbər heyətinin, Qərbi Azərbaycandan olan ziyalılarının, mədəniyyət və incəsənet xadımlarının, şair və yazarların imzaladığı müraciətdə aşağıdakılardır:

"Ermenistanın Azərbaycan mədəni irsi - ki dəha da yaradılmışdan dərinəndən narahat olaraq və Azərbaycan ictihadıyyətinin UNESCO-ya evvelki müraciətlərini təkrarlaşdırır, Ermenistandakı azərbaycanlı mədəni irsinin monitorinqi üçün faktaradırıcı missiya göndərmişini bir daha xahiş edirik.

1989-cu ilde yaradılmış təşkilatımız indiki Ermenistan ərazisindən qovulmuş azərbaycanlıların hüquqlarının müdafiəsi ilə müşğul olur.

Azərbaycanlılar bir vaxtlar mütləq ekseyyəti teşkil etdikləri Ermenistanın təməmələrindən dərinəndən qovulmuş azərbaycanlıların hüquqlarının müdafiəsi ilə müşğul olur.

Emənistan hökuməti azərbaycanlı maddi və qeyri-maddi mədəni ərəfəni bilavasitə hərəkətləri ilə və azərbaycanlılarla qarşı etnik ayri-seçkiliyi təşviq edən təhlükət aparmaları daşıdır və ya ona zərər vurur.

Dağlılı Ermenistanın Azərbaycana qarşı hərbi tecavüzündən əvvəl, onun zamanı və ondan sonrakı dördək əsasla vərək. Ermenistandakı azərbaycanlı mədəni ərəfəni demək olar ki, hamisi hərbi eməliyyatların təsiri olmadan, əvvəlcən planlaşdırılmış şəkildə məhv edilib. Başqa sözü, Azərbaycan mədəni ərəfənin edilməsinin hərəkətverici qüvvəsi Ermenistanın hökumətinin mono-etişlik və tek-mədəniyyətli məkanın yaradılmasına yönəlmüş sistematiq irqi ayri-seçkiliyi yaratmışdır.

Ermenistandakı azərbaycanlılar mədəni ərəfənin tərəfdarı qanunsuzluqlarla irs nümunelerinin mənimsənilməsi və təhrib edilməsi de daxildir. Ermenistanda salamat qalmış yeganə məscid olan paytaxt İrəvan-dakı Göy Məscid qəden yanlış şəkildə "fars məscidi" kimi təqdim edilir. Əslində, məscidi inşa edən və esrər boyu orada ibadət edənlər o vaxt şəhərə mütələq əksəriyyəti teşkil etmiş azərbaycanlılar olublar.

masi sabitliyi, içtimai birliyi və mədəni kimliyi təhlükə yaradır və regional təhlükəsizliyi ağrılaşdırın amil olaraq dialog, sülh və barışa ciddi manə töredir.

Biz Ermenistandan qovulmuş azərbaycanlılarla Birleşmiş Milletlər Təşkilatının Nizamnaməsində və Ümumdünya İnsan Hüquqları Beyannamesində tanınan hüquq və esas azadlıqlara uyğun olaraq sülh yolu ilə təhlükəsiz şəkildə və leyəqətli öz evlərini qayititmaları, qayıttdıqdan sonra kollektiv və fərdi hüquqlarının temin edilməsi uğruna mübarizə aparırıq. Bu, digər məsələlərlə yanaşı, Ermenistandan oradakı azərbaycanlı mədəni ərəfənin və mədəniyyətinin mənimsənilməsi və saxlanması ilə bağlıdır.

Emənistanın qurulmasına təsdiq olunduqdan sonra əsas hüquqlarının qorunması ilə bağlı Ermenistandan beynəlxalq öhdəliklərinə mənimsənilməsi və qorunub saxlanılması və məhafizəsi üçün şəraitin temin edilməsi bizim əsas hüquqlarımızın ayrılmaz bir hissəsidir.

Ermenistandan bizim qayıdışımızdan əvvəl, qayıdış dövründə və sonra bu hüququmuzu təmin etmək üçün öhdəlik dəyisir. Bütün bunları nézəre alaraq, biz mədəni ərəfənin bərpası və qorunması ilə UNESCO-nun destəyi xahiş edirik. Bu ölkədəki azərbaycanlı mədəni ərəfənin veziyətini, habelə mədəni ərəfənin və mədəni hüquqlarının qorunması ilə bağlı Ermenistandan beynəlxalq öhdəliklərinə mənimsənilməsi və qorunub saxlanılması və məhafizəsi üçün şəraitin temin edilməsi ilə bağlıdır.

Təşkilatımız Ermenistanda azərbaycanlı mədəni ərəfənin qiymətləndirilməsi, bərpası, saxlanması və məhafizəsi, Ermenistandan qovulmuş azərbaycanlıların öz mədəni ərəfənin istifadə etməsi dair mədəni hüquqları ilə bağlıdır.

Qeyd edək ki, mədəniyyətin surəti BMT-nin İnsan Hüquqları Surasının sedri Vatslav Balake və BMT-nin mədəni hüquqlar sahəsinə xüsusi məruzəçisi Aleksandra Xantakiyə gəndərəlib.

Naxçıvan Türkiyənin qaranti altındadır

İranın sərhəddə hərbi qüvvələri cəmləşdirməsi ilk növbədə təbliğat məqsədlidir

Toğru İsmayıllı: "Sanksiyalar altında eziplen İranın mövcud hərbi durumla, Qərbin təzyiqləri fonunda Azərbaycanla mühabibəyə başlaması İranın tarimar olmasına getirib çıxarır"

İran Naxçıvanla sərhəd hərbi texnika yığır. Məlumatla görə, İran hökuməti Qərbi Azərbaycanın səlahiyyətini Poldəst şəhərinə çox sayıda silah-sursat 280-300 edəd hərbi maşın topayı. Serhad yaxınlığında mina yaxın hərbçinin yerləşdirildiyi bildirilib. İran ordusunun Naxçıvanla dövlət sərhədi yaxınlığında hərbi telimlər keçirməye hazırlaşıdır.

İran sənki Ermenistanın "ərazi bütövülüyü" qorumaq üçün bütün mesuliyəti öz üzərinə götürüb. 30 il Azərbaycan ərazilərinin işğaldə qalmamasına görə Ermenistanı tehdid etməyən SEPƏH resmi Telegram sehifəsində yine Azərbaycanı hədəfleyib. Yayılan videogörüntülərdə Ermenistanın xəritəsini rəngleyen SEPƏH müttəfiqləri ermənilərə görə Azərbaycanla barmaq silahlaşdır. SEPƏH İran ordusunun keçmiş telim videolarını da paylaşır. Ekspertlərin fikrincə, İranın Naxçıvanla sərhəddə hərbi qüvvələri cəmləşdirməsi ilk növbədə təbliğat məqsədlidir. Yeni həm ermənilərə motivasiya vermek, həm de baş verə bilecek savaşda özündən göstərmək məhiyyəti daşıyır. Əlbəttə, Naxçıvan Türkəyin qaranti altındadır və ümumiyyət, Azərbaycan orası Şuşa Bayannamesi ilə artıq həm de Türkəyin məsuliyyətidir. O baxımdan İranın Naxçıvana hər hansı hərbi müdaxiləsi müzakirə mövzusu ola bilmez, əks halda Tehran üçün çox ağır nə-

ticələri olar. Lakin rəsmi olaraq İran hərbi qüvvələrinin Zəngəzura "dəvət olunması" mümkündür. Müdafiə siyaseti üzrə ekspert David Arutyunov da etiraf edib ki, İran ordusunu Azərbaycanla sərhəd aktiviliyi Bakıya təsir etmək məqsədi daşıyır. Arutyunovun sözlerine görə, İran Azərbaycandan Ermenistanı qarşı tezkiq hiss edən kimi hərbi tehdidə əl atr. Ekspert buna eyni misal kimi İranın hərbi təyyarələrinin Azərbaycanla sərhəd yaxınlığında uğmasını göstərir: "Bütün global və ya regional oyunçulardan Ermenistan'a en feal diplomatiq, bəzi yerlərdə isə hərbi-siyasi dəstək verən İrandır. Aydınları ki, İranın Ermenistanın tərəfdən müdaxiləsi Türkəy ve ABŞ-nın cavab reaksiyasına sebəb olacaq. ABŞ resmiliyəti Azərbaycanla İran tehdidi kontekstində hemrəy olduğunu dəfələrlə idarib". O iddiət edib ki, ABS-nin və Qərbin bu deseti Azerbaycanın el-qolunu açır".

Ankarada İtalyan professoru, politoloq Toğru İsmayıllı "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, İranın Azərbaycanla tehdidləri yeni deyil. Professorun sözlərinə görə, Azərbaycan müstəqilliyini əldə etdikdən sonra İrandakı rejimin dövlətimizə və xalqımıza yanaşması birmənələ olmayıb: "Tehran illerdən yərtdiyi siyasetə nezər saldıqda görürük ki, İran Azərbaycan Respublikasının varlığından, güclənmə-

İsmayıllı Qocayev

Qarabağ erməniləri Bakıya görüşə çağırılıb

Prezident Administrasiyası martın 1-de Xocalı şəhərində keçirilmiş görüşün və martın 13-de təqdim edilmişən davətin davamı olaraq Qarabağ ermənilərinə növbəti telimini keçirib.

Erməni ictimaiyyətinin nümayəndələri reinteqrasiya, həmçinin Qarabağda infrastruktur layihələrinin icrası məsələlərinin müzakirəsi məqsədli aprel ayının birinci həftəsi Bakı şəhərində görüşə çağırılıb.

Xatırladıq ki, Xocalıda rus sülhməramılarının va-

"Dialoq təklifinin məhz indi - Qarabağda son əməliyyatdan sonra edilməsi xüsusiələ əhəmiyyətlidir."

məməsinin bir neçə səbəbi var. Analitikin sözlərinə görə, separatçılardan hesab edirlər ki, Bakıda reinteqrasiya məsələlərinin müzakirəsi Azərbaycanın Qarabağ üzərindəki suverenliyinin bərsə və ermənilərin bunu qəbul etdiyi anlımı daşıyır: "Bu görüntünün formalşamasını istemirlər. Separatçılardan təkbaşına qərar vermir, təlimatlar Moskvadan gelir. Rusyanın paytaxtında qərar verənlər isə separatçılardan Bakıya gəlmələrinin əleyhinidirlər. Bu müddətdə bölgəde vəzifət dəhədliyi da gərginleşib. Erməni separatçılardan ermənilərin şəhərinə qarşılaşdırıb. Qarabağ erməniləri durumlardan şikayetlidirlər. Ermənistan hökumətinin şikayət etmədiyi yer qalmayıb və sadəcə, Azərbaycan əleyhine bir neçə sənədin və açıqlamaların qəbuluna nail olublar. Ancaq bunların Azərbaycanın siyasetinə və qərarlarına tesiri yoxdur. Bundan mərysələr ermənilərə tədrican anlaşılmışdır. Onun sözlərinə görə, Araik Arutyunyanın "müstəqilliyini" heç zaman müzakirə mövzusu etməməli və Qarabağdakı separatçı rejim əslə Azərbaycanın tərkibinə daxil olmalıdır.

"Atlas" Araşdırma Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu vurğulayıb ki, ermənilərin Bakıya gəlmək ist-

laşmayaç kimse onları xilas etməyəcək. Birbaşa dialoqu davam etdirməkdən başqa çərələri qalmayacaq. Son nticədə Qarabağ erməniləri Bakıya gəlmək məcburiyyətində qalaçaqlar".

Siyasi şərhçi Asif Nərimanlı da bildirib ki, reinteqrasiya və Qarabağda infrastruktur layihələrinin müzakirəsi təklifinin məhz indi - Qarabağda son əməliyyatdan sonra edilməsi xüsusiələ əhəmiyyətlidir. Ekspertə görə, separatçılardan ermənilərin çi-xis yollarının bağlanması onları ətra-

fında halqanı dəraldır: "Nəfəs yolları bağlanan erməniləre çıxış yolu təklif edilir - Bakıda reinteqrasiya məsələlərinin müzakirə etmək. Bakıda ilk görüş təklifi ilə ikinci təklif arasında əsas fərqliyət nəticəsində ermənilərin imtiyaz imkanlarının dərалmasıdır.

Hərçənd, separatçılardan ermənilərin adından bu təklifdən imtiyaz edəcəyi ehtimalı daha böyükdür. Çünkü Bakıya gəlmək əziz iddialarından imtiyaz etmək və integrasiya prosesini qəbul etmək deməkdir. Azərbaycan bunu anlaysıb və məhz Bakıda görüş üzərində israr etməklə separatçılardan, həm de onları təskiləyənlər dələmələr, qarşısında qoyur. Ya integrasiya prosesini qəbul edəcəklər, ya da onların Qarabağda erməni əhalisinin temsilisi olmadığı və temsası mane olduqları növbəti dəfə təsdiq olunacaq. Bu, Bakının separatçılara qarşı addımlarını legitimləşdirən amıldır. PA-nın görüşü Bakıda keçiriləməsi təklifini yenidən ieri sürməsi Azərbaycanın ermənilərə təməsəsi və qarşılaşdırıcı keçirmək niyyətində imtiyaz etmədiyinə də təsdiq edir".

İsmayıllı Qocayev

Rusiya hərbi bazasının xüsusi təyinatlı hərbçiləri Ermənistanın dağlıq ərazilərində təlim həyata keçiriblər. Bu barədə Ermənistanın Cənub Hərbi Dairəsinin mətbuat xidməti məlumat yayıb.

Qeyd olunub ki, hərbçilər keşfiyyat-axtarış fealiyyəti, müxtəlif formali dağlıq relief şəraitində siqinacaqların teşkilatlı, kamuflyaj növləri, həcmindən xırıldan naviqasiya üzrə və s. təlimlər keç-

Rusiya Cənubi Qafqazdan çəkilmək istəmir

Keçirilən təlimlərdə də Moskvanın verdiyi əsas mesaj budur

ribələr. Xüsusi təyinatlılar həm de müxtəlif məsafələrden və mövqelərden müxtəlif təyinatlı hədəflər müntəzəm silahlardan yüksək sürətə atış zərbələri endirib. Rus qoşunlarının Ermənistandakı təlimləri müxtəlif cür təhlili olur. Əksəriyyət belə məqamda təlimlərin Qarabağ ətrafində son günlərdə yaşananlar, Azərbaycan Ordusunun təlimlərinə cavab olduğu, Ermənistana dəstək məhiyyəti daşıldığı vurğulayır. An-

"Rusiyanın Ermənistanda hərbi təlimlərə başlaması, Azərbaycana və bölgədə feallaşan Qərbe yumruq silkləmək anlamına gelir"

qızının yanında olduğunu göstərən anla-

mindən qədər. Rusiya bu təlimlə

Azərbaycanı hem atəşkes, hem de mühə-

rəbə tehlükəsi olarsa, hərbi zamanı güc nü-

məyişindən cəkinməy çağırır. Bakının

son günler Laçın yolunda atıldıq getiyəlli

addımlar Kremlı narazı salıb. Belə təlim-

lərlə Moskva Bakıya cavab verir".

İsmayıllı Qocayev

Saakaşvilinin zəhərlənməsi faktı öz təsdiqini tapıb

Gürcüstan hakimiyyəti Rusiyaya bağlıdır, bu isə şübhələr yaradır

Gürcüstanın keçmiş Prezidenti Mixeil Saakaşvili Rusiya xüsusi xidmət orqanlarının agentləri tərəfindən zəhərləndiyini söyləyib.

Sabiq lider bu barəde ABŞ-nın "Politiko" nəşrinə müsahibəsində deyib.

M.Saakaşvili hadisənin hebsindən sonra,

şübhələr yaradır və deyilən sözlərdə həqiqətin olduğunu sübut edir. Ümumiyyətə, çox hallarda Rusiya digər ölkələri orduşuna güçüne işgal etmir. Sadece olaraq hakimiyyətə öz adəmini yerləşdirir və onun eli ilə de işlərini görür. Buna görə da Gürcüstanın indiki hakimiyyəti rus preserəstlərə doldur. Diger tərəfdən, proseslər

Saakaşvilinin azad olunmasının istiqamətində gedir. Rusiyanın himayəsindən olan Gürcüstan hökumətinin sonunun nə vaxt yaxınlaşması isə növbəti seçkilərdə belli olacaq".

Nihat Müzəffər

Uğurlu əməliyyat!

Lazımı tədbirlər daim həyata keçiriləcək

"Əməliyyat şəraitini istər Azərbaycan-Ermənistan sərhədi, istəse də Rusiya sülhməramlı qüvvələrinin müvəqqəti yerləşdiyi ərazidə. Ordumuzun bölmələrinin nəzarəti altındadır".

Bu sözləri "Şərq"ə ehtiyatda olan polkovnik Sair Ramal'dan deyib.

O vurğulayıb ki, Azərbaycan tərəfi ermənilər və onlara himayədarlıq edən Rusiya sülhmə-

ramı qüvvələrə bəzi şəxslərin köməyilə qanunsuz hərbi daşımaların icrasını müyyən edib. Bununla bağlı sülhməramlı qüvvələrə informasiyalar verilib. Təessüf ki, Rusiya Azərbaycanın sözügedən məlumatlarına lazımi reaksiyani vermeyib.

Bütün cəhdlər baxmayaraq dənə sonra Xankəndi-Xəlfəli-Turşu torpaq yolu ilə qanunsuz hərbi daşımalar və Rusiya sülhməramlı kontingentinin onları müşayiət etməsi Laçın yolu və Azərbaycan-Ermənistan sərhədinin son nöqtəsində Azərbaycan tərəfindən səh-hərəkət və nəzarət məntəqəsinin rəsmənişini zərurətə çevirib. Bu barədə Müdafə Nazirliyindən bildirilib.

Sucayət

İrəvanın absurd tələbləri gündəmdən çıxır

Avropa İttifaqının siyasi təzyiqləri fonunda Paşinyan sülh danışçılarını davam etdirməyə məcburdur

Avropa İttifaqı Şurasının rəhbəri Şarl Mişel martin 25-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə zəng edib. Telefon danışığında şəhərənək vəzifəsindən başçılığı ilə keçirdiyi görüşü məmənluqla xatırlayıb. O, üçtərəfli formatda keçirilmələr görüşlərdə müzakire edilmiş müxtəlif məsələlər toxunub.

Şarl Mişel Avropa İttifaqının regionda davamlı sülhün və təhlükəsizliyin temin olunması üçün səyərini bundan sonra da davam etdirəcəyini deyib. Həmçinin Azərbaycanın Laçın-Xankəndi yolu etrafındakı məsələlər toxunub və son günlərdə Ermenistana Azərbaycanın dövlət sərhədində baş vermiş insidentlərlə əlaqədar narahatlığını ifadə etdi. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın Brüssel prosesini dəstəklədiyi bir daha vurğulayıb. Laçın-Xankəndi yolu etrafındaki vəziviyətə toxunan Prezident qeyd edib ki, bə yoluñ güya bağlı olması ilə eləqədar Ermenistana irəli sürdüyü iddialar tamamilə yalındır. Dövlət başçısı Rusiya sülhmərəyli qüvvələrinin müvəqqəti yerləşdirildiyi Azərbaycan əraziyinə Ermenistan tərəfindən silah-sursat və şəxsi heyətin daşınması prosesinin həle də həyata keçirildiyini bildirib. Ölkə rəhbəri

bəri Ermenistan rehberliyinin təhlükəli və eskalasiyaya yönəlmış rəsmi açıqlamalarına, təxribatlıa diqqət çəkib. Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişel dövlət başçısı İlham Əliyevlə danışından bir gün sonra Ermenistanın Baş naziri Nikol Paşinyanla telefon eləqəsi qurub. Mişel telefonu eləqəsi zamanı Paşinyana Brüssel formatında elə olunan razılaşmaları xatırladıb. O, Paşinyanı kompromis üçün həll yolları axtarmağa və eskalasiya risklərini sebəb olara bilecek her hansı hərəketlərdən çəkinmeye çağırıb. Ermenistanla Azərbaycan arasında əlaqələrin normallaşmasına dəstek olacağının vurğulayıb.

Milli Həmrəylik Partiyasının sədri Əlişahib Hüseynov "Şərq"ə bildirib ki, Prezident İlham Əliyev Şarl Mişelle telefon danışığında zamani Azərbaycan əraziindəki qeyri-qanunu erməni silahlı destələri üçün canlı qüvvə, silah-sursat, mina daşınmasına intensivləşməsi məseseləsine toxunub. Prezident Azərbaycanın Brüssel prosesini dəstəklədiyi bir daha vurğulayıb. Lakin eyni zamanda Ermenistan rehberliyinin revanşınıx aparan addımlarının və eskalasiyaya yönəlmış rəsmi açıqlamalarının sülh xidməti etmediyini de diqqətə çatdırıb: "Ermenistan vəziviyəti

qəsdən gərginləşdirmək istiqamətində siyaset yürüdür.

Bütün bunlar elbette ki, Azərbaycanın öz təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədilə lazımi tədbirlər görmək üçün əsas verir. Şarl Mişel Ermenistanın Baş naziri Nikol Paşinyanla telefon danışığında Brüssel formatında elə olunan razılaşmaları ona xatırladıb, Paşinyanı təxribatlıdan çəkinmeye çağırıb. Lakin görünən budur ki, çağırışlar Ermenistanın təxribatlarının qarşısını almaq qadır deyil. Odur ki, Azərbaycan masada olduğu kimi sahəde de zerüri tədbirləri almaq haqqına sahibdir. Eskalasiyaya yönəlmış rəsmi açıqlamaları ilə durumu hər gün daha da gərginləşdən rəsmi İrəvan sərt tədbirlər görəməkden başqa bir yol saxlamır. Ermenistanı sülhə mecmətəmə omeliyatının həyata keçirilməsinə kritik məqamda start verile biler.

Hələlik Baki sülh və diplomatiya xəttini təmkinlə yürütməyə davam edir".

Milli Cəbhə Partiyasının sədr müavini, siyasi ekspert Məmmədəzəddullazadə da "Şərq"ə deyib ki, Ermenistanla sülh Laçın yolunda Azərbaycanın post qurmasından sonra münüm görünür. Yolda nəzarət-buraxılış məntəqəsinin qurulması separatçıların və Rusiyana fealiyyətini neyträallaşdıracaq. Ermenistanla Azərbaycan arasında herbi eskalasiya ABŞ dövlət katibi Entoni Blinken və Avropa İttifaqının prezidenti Şarl Mişelin her iki ölkənin liderləri ilə telefon danışılardan sonra müəyyən qədər gündəmdən çıxıb. Ermenistan tərəfi danışılarda müəyyən üstünlüklerə yiyələmək və Azərbaycana qarşı siyasi təzyiqləri artırmaq üçün lokal təxribatlıa getməkə maraqlıdır. Ancaq ABŞ və Avropa İttifaqının siyasi təzyiqləri fonunda Paşinyan sülh danışılardan davam etdirməyə məcburdur. Hazırkı siyasiyadət Ermenistan hökuməti çalışır ki, Qarabağla bağlı təklifləri qəbul edilsin. Ancaq Azərbaycan tərəfi qəti siyasetini davam etdirməkə absurd tədbirləri gündəmdən çıxarıb".

İsmayıllı Qocayev

"Cümhur İttifaqı" seçkini udacaq

Təsdiqlənmiş namizədlərin hər birinin indiki prezident qarşısında şansı azdır

Türkiyədə mayın 14-de keçiriləcək president seçkisində 4 nəfərin namizədi təsdiqlənib. Türkiyədə prezidentliyə namizəd olmaq üçün imzatoplama kampaniyası Martin 27-de başa çatıb.

Prezidentliyə namizədi təsdiqlənən 4 siyasetçidən biri "Cümhur İttifaqı"nın namizədi, həkim Ədalət və İnkişaf Partiyasının (AKP) sedri, hazırkı Prezident Recep Tayyib Ərdoğan və altı müxalifət təşkilatının yaradıldığı "Millet İttifaqı"nın namizədi, Cümhuriyyət Xalq Partiyasının sedri (CHP) Kamal Kılıçdaroğlu, müxalif Məməket Partiyasının lideri Məhərrəm İnce və "Ata İttifaqı"nın namizədi Sinan Oğandır.

Qanunvericiliyə əsasən, Ərdoğan və Kılıçdaroğluun rehberlik etdikləri partiyaların Türkiye Böyük Millet Meclisində deputat fraksiyası olduğuna görə Yüksek Seçki Kurumu onlarınamızədiyi birbaşa qeyde alıb. İnce ve Oğan ise tələb olunan 100 min imzani toplayıb. Müraciəti qeyd olunmuş dərəcə 9 namizəd isə tələb olunan yüz min imzani toplayıbilməyə. Namızədlərin son siyahısı martin 31-də açılacaq. Aprelin 1-de YSK-da namizədlərin birləşmiş büllətendəki yerlərinin müəyyən etmək üçün püşkatma olacaq. Türkçən 81 oyələndən 195 min seki məntəqəsi fealiyyət göstərəcək və 64 milyondan çox seçici səs verəcək. Öger səsvermənin ilk turunda namizədlərin heç biri 50 faizdən çox səs toplayıbilməsə, mayın 28-de prezident seçimlərinin ikinci turu baş tutacaq. Qeyd edək ki, sabiq baş nazır Necmeddin Erbakanın oğlunun rehberlik etdiyi Yenidən Rifah Partiyasının sedri Fatih Erbakan və Hür Dava Partiyası da Ərdoğanın namizədiyini dəstəklədiklərini aşıqlayıb.

Politoloq Turab Rzayev "Şərq"ə bildirib ki, böyük ehtimala Türkiyədə prezident və parlament seçkilərinin nəticəsi ilk turda hərbi olacaq. Onun fikrincə, böyük ehtimalla ilk turda 50 faizdən bir qədər yuxarı səsli "Cümhur İttifaqı" seçkini udacaq: "Təsdiqlənmiş namizədlərin hər birinin indiki Prezident R.T. Ərdoğan qarşısında şansı azdır. Fövqələde hal olmasa, Ərdoğanın yeniden seçilme şansı yüksəkdir. Hansısa prosesdən dolayı seçki ikinci

"Hansısa prosesdən dolayı seçki ikinci turda şansı azdır, yənə nəticə dəyişməyəcək"

tura qalsa belə yene nəticə dəyişməyəcək. HDP və digər partiyaların dəstəyinin CHP sedri Kamal Kılıçdaroğluunun sessini artıracığını da düşünmürem. Çünkü prezident seçimləri parlament seçimlərindən fərqlidir və burada sesslərin normal toplanması baş vermir. Yeni CHP-nin 30 faiz səs ilə digər partiyaların 25 faiz səs ümumilikdə 55 etmir və ümumi səs bölünür. Seçki ikinci tur qalarassa, HDP-nin dəstəkləyecəyi Kılıçdaroğluuna millətçi və mühafizəkar kesimləri böyük hissə səs verməyəcək. Nezərə aqak ki, "Millet İttifaqı"nın vəhidi namizədi, CHP sedri Kamal Kılıçdaroğlu bundan evvelki seçimlərində hamisində mehz Ərdoğana uduzub. Öger seçici Kılıçdaroğluunu evvelki seçimlərdən rehberlik etmələt bilməyib, budefəki seçkide netice ferqli olmayacağıq. Əksinə baş vermişən həqiqətən qıriba evlənilənlər olardı".

T.Rzayev vurğulayıb ki, namizəd müeyyənlenən dövrədə əksər anketlərdə, rəy sorğularında İstanbul bələdiyyə sedri Əkrəm İmamoğlu və Ankara bələdiyyə rəhbəri Mənsur Yavaşın atlığına Kılıçdaroğlundan önce galardır və Ərdoğanın seçki yarısında daha şanslı görünürdürlər: "Hətta CHP-ye xəzin şirkətlərin anketlərində bələ Kılıçdaroğlu aşağı ses toplayırdı. Buna rəğəm, Kılıçdaroğluun vəhidi namizədiyi öne sürüdü. Məməket Partiyasının sedri Məhərrəm İnce'nin sesslərini bölgəcəyi ehtimalı böyükdür. Səssən müəyyən hissəsi İnceyə gedəcək. Mehz bu amil Kılıçdaroğluun ziyənə işləyəcək. Sinan Oğanın namizədiyini təsdiqlənənə de, səs faizi yüksək olacaqı düşünmürəm".

İsmayıllı Qocayev

"Rəsmi Vaşinqtonun "Demokratiya sammiti"nde dəvət etdiyi dövlətlərin siyahısına nəzər salmaqla, Bayden və adminstrasiyasının demokratiya haqqında təsəvvürlərinin serhədlərini müəyyənləşdirmək mümkündür".

Bu barədə siyasi şərhçi Elçin Mirzəbəyli deyib. Analitik qonşu Gürcüstanla yanaşı "Demokratiya sammiti"nde də

Ağ Evin məqsədi dünyani parçalamaqdır

"Demokratiya indeksi" ABŞ-nin və digər Qərb dövlətlərinin dəstəyi ilə hazırlanıb

vətalan Nauru, Tuvalu və Vanuatu adlı cərdən dövlətlərlə bağlı bir məqəm dıq-qəte çatdırıb: "Məsələ həmətənəkən dəstək verib, lakin 3 il ərzində Gürçüstanın eyni təbətəvülünü de-yure tanımışlar. Separatçı rejimlərə rəsmi şəkildə dəstək veriblər ki, bù da onların beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə, separatçı rejimlərin eynisindən zorla çıxarılmış Gürçüstan vətəndaşlarının hüquq və azadlıqlarına olan münasibətini ortaya qoyur. Eyni problem Ukrayna ilə bağlı da yaşıdır. Dıqqət çəkən məqamlardan biri de Ağ Evin xeyr-duası ilə hazırlanın "Demokratiya indeksi"ndə on sənəralarda olan dövlətlərin "demokratiya sammiti"nde dəvət olunmalıdır. Məsələn, sammitin "teşkilatçı"larından biri olan Zimbabve onun "Demokratiya indeksi"ndə 133-cü pilədə qərarlaşır. Başqa bir dəstəli - Kongo Demokratik Respublikası "Demokratiya indeksi"ndə 137-ci pilədedir. Sammit dəvət olunanlar arasında yer alan Qvineya 147, Niger 125, Anqola 112, Nigriya 107-ci sıradır. Onlar qarşılıklı olaraq. Amma Macarstan "Demokratiya indeksi"nde 58-ci, Türkiyə isə 103-cü sıradır qərarlaşalar da, "Demokratiya sammiti"nde dəvət almayıb-

lar. Daha önce də qeyd etdiyim kimi, "Demokratiya indeksi" ABŞ-nin və digər Qərb dövlətlərinin dəstəyi ilə hazırlanıb. Təqdim etdiyim göstəricilərin subjektiv, ya-xud obyektivliyindən asılı olmayaraq, son hesabdan götürülüb. Ağ Evin hesabatlarında da bir qayda olaraq, bu sənədə istifadə olunur".

E.Mirzəbəyli hesab edir ki, "Demokratiya indeksi"ndən son sıralarda yer alan ölkələrin "sammite" dəvət almaları, bù tədəbirin əsas məqsədindən nəden ibarət olduğunu göz önərə sərgiləyir: "Məqsəd hegemon mövqeyini itirən qütbün dünyəni yenidən parçalamaq cəhdidən etrafında "süni peykəl" yaratmaqla "demokratiya" məstəvisindən "parçala və hökm sü" siyasetini davam etdirməkdir".

Yəni "Demokratiya sammiti" dünyada demokratiyanı təbliğ etmek məqsədi daşıyır, sadəcə, Birleşmiş Ştatların onun hazırlığı administrasiyasının cari maraqları üçün tətbiqli alet rolunu oynayır. Eyni zamanlı ötən "Demokratiya sammiti"nde iştirak edənlərin vənəsi sammitin "teşkilatçı"larından biri olan Zimbabve onun "Demokratiya indeksi"ndə 133-cü pilədə qərarlaşır. Başqa bir dəstəli - Kongo Demokratik Respublikası "Demokratiya indeksi"ndə 137-ci pilədedir. Sammit dəvət olunanlar arasında yer alan Qvineya 147, Niger 125, Anqola 112, Nigriya 107-ci sıradır. Onlar qarşılıklı olaraq. Amma Macarstan "Demokratiya indeksi"nde 58-ci, Türkiyə isə 103-cü sıradır qərarlaşalar da, "Demokratiya sammiti"nde dəvət almayıb-

İsmayıllı Qocayev

Belarus amili...

Putinin hədələri özünümüdafiə taktikasıdır

Rusiya Belarusa taktiki nüvə silahları yerləşdirdə belə, bunun nüvə müharibəsinə çevrilmək riski aşağı səviyyədədir

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin Belarusda nüvə silahları yerləşdirmək niyyəti Minski Kremlin hərbi maşınınə cəlb etmək yolda adımdır. Bu bərədə Poşa Xarici İşlər Nazırlığı məlumat yayıb. Vürgülənmiş ki, Rusyanın planı gərginliyinə artırır:

"Vladimir Putin Belarusda taktiki nüvə silahları onların daşınmasına məsənləri yerləşdirmək qərarı Rusyanın Ukrayna qarşı tecavüz ilə bağlı gərginliyi dəha da artırır. Bu, Belarusa Rusya hərbi maşınınə cəlb etmək üçün dəha adımdır". Qeyd edək ki, Putin 2023-cü il iyulun 1-də Belarusda taktiki nüvə silahları üçün anbarın tikintisinə başa qataçınan açıqlayıb. Bu açıqlama Belarusa Rusiya ilə birlikdə savaşa girməsi kimi deyərləndirilir. Ukrayna Rusyanın Belarusa taktiki nüvə silahları yerləşdirmək qərarına cavab olaraq tecili BMT Tehlükəsizlik Şurasının növbədənənə iclasının çağrılmasını tələb edib. Ukrayna Prezident Ofisi rehberinin müşaviri Mixail Podolyak deyib ki, Putin ududunu qorxuduqnu etiraf edir: "Rusya lideri Belarusda taktiki nüvə silahlının yerləşdirilməsinə elan etmək həm de ciyənatet tətbiqini boynuna alır. O, nüvə silahlının yapılmaması ilə bağlı müqaviləni pozur". Ukrayna Müdafiə və Tehlükə-

sızlı Şurasının sedri Aleksey Danilov da bildirir ki, Kreml Belarusu nüvə girovuna cəlb etmək hərbi maşınınə təsdiq edir: "Putinin Belarusda taktiki nüvə silahlarının yerləşdirilməsi ilə bağlı bayanı ölkənin daxili sabitliyinin pozulmasına doğur bir addımdır. Bu, Rusiya və NATO-nu Ukraynaya öz blefi altında böyük Rusyanın döyüş meydəndən irəliliyi üçün açar qazanmaq istəyir".

Söhbətən ölkənin səhərənək ilə, Rusiya həmən silahları döyüş meydəndən tətbiq edəcəkmi? Hesab etmək olar ki, Rusiya nüvə amilini sadəcə qorxutma aktı kimi qüvədə saxlayır. Çünki Ukraynaya NATO tərəfindən tədarük edilən silah-sursatın həminin artması Rusyanın herb meydəndən üzələşdiyi taktiki uğursuzluqlar zolağını genişləndirib. Rusiya bir le xəyindir ki, sənaye şəhəri Baxmutu tətmaqda çətinlik çekir və döyüşlər cəbhənin həmin istiqamətində Moskva üçün dalana dirən. Rusiya düşüdüyə vəkumdan çıxməq üzərindən Ukraynaya və onu himaye edə

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

**İnsan hüquq və
azadlıqlarının
müdafisi,
vətəndaşların hüquqi,
siyasi mədəniyyət
səviyyəsinin
yüksəldilməsi,
sosial və siyasi
fəallığının artırılması**

Dünyada özünü "ən demokratik ölkə" adlandıran ABŞ, əslində bu adı zorla mənimseməye çalışır. Martin 30-da ABŞ-də keçiriləcək "Demokratiya sammiti"nə dəvətlə ölkələrin siyahısı bunun əyani təsdiqidir. Məlum olur ki, ölkələr heç de insan haqları, demokratiya dəyərlərinə hörmət prinsipinə hənsi dərəcədə riayət etdiklərinə görə seçilmeyib. ABŞ qonaqları yalnız öz siyasi maraqlarına görə seçib və növbəti dəfə ikili standartlar mövqeyinə sadiq qaldığından şübhə edib.

Cənubi Qafqaz dövlətləri arasında demokratik dəyərlərə, insan haqlarının qorunmasına daha çox üstünlük verən, hətta bələcül, dövlət ve insanlara qarşı terror həyatına keçmişdir və hele də terrorluqdan el çəkməyən vətəndaşlarına da - Qarabağda məskunlaşmış ermənilər sülh və dialoq təklif edən Azərbaycan "Demokratiya sammiti"nə dəvet edilmiş, dövlət siyasetində iqrı, miliyi ayrı-seçkilik, insanları sadəcə etnik mənsubiyetinə görə soyqırım etmək əsas yer tutan və bunu tarixdə dəfələrə reallaşdırılmış Ermənistən işə sammitə dəvet edilir. Bəlkə "demokratiya beşiyi" ABŞ-nin güləş tamam başqa "laylalara" açıqdır? Hesab edirlər ki, bir dövlətin digər dövlətə qarşı xəstə təxəyyülli nifreti xarici siyasete aiddir, onlar üçün daxili dəki vəziyyət - ölkə vətəndaşlarının haqq və hüquqlarının qorunması önemlidir, o halda zəhmət çəkib Ermənistən daxili hədəfələrə də açıq gözəl baxmayıldılar. Gözlerini yumraqla dəyiş. İkili standartlardan qisə bir müdəddətə olsalar da çıxış, Ermənistəndə daxili vəziyyətə nəzarət salsayırlar, neler baş verdiyini gördərlər. 2022-ci ilde Ermənistən Avropa

İnsan Hüquqları Məhkəməsinə (AIHM) müraciətlərin sayına görə ilk onluqda yer alır. Öten il erzində Ermənistəndən AIHM-ə edilən müraciətlərin sayı 1250 təşkil edib ki, bu da erzələrin ümumi sayının 1,7 faizi təşkil edir. Eyni zamanda 2022-ci ilde Ermənistəndən əvvəlki ilə müqayisədə 111 yeni müraciət daxil olub. Müraciətlərin sayıda artırım olmasından ölkədə insan hüquqları sahəsində vəziyyətin gərgin olmasına şübhətudur. Ermənistəndə hüquq-mühafizə orqanının eməkdaşları tərəfindən xalqa qarşı zorakılıq, pis həbsxana şəraiti, əsəssiz həbsler və söz azadlığını məhdudlaşdırılması kimi hallar ABŞ Dövlət Departamentiñin Ermənistəndə 2022-si ilde insan haqlarının vəziyyəti ilə bağlı hesabatında eksini tapıb. Yaxşı, bu nece olur? ABŞ Dövlət Departamentiñin Ermənistəndə insan haqları ilə bağlı vəziyyəti halda, özü bunu təsdiqlədiyi halda

tez təzyiqlərə və repressiyalara məruz qalır. Onların serbest fealiyyəti məhdudlaşdırılır. Bu məsələyə dair çoxlu sayıda faktlar var. Azərbaycanın insan hüquqları monitörinqi qrupunun Ermənistəndən bağlı hazırladığı hesabatda bütün bu məsələlərə dair faktlar dəqiq qeyd olunub. Tekke Azərbaycan tərefinin hazırladığı hesabatla kifayətlenməyə biler. Hüquq Müdafiə Təşkilatları Monitoring Qrupunun Ermənistəndə insan hüquq və azadlıqlarının pozulması faktları ilə bağlı öten həftə açıqladığı faktlar da bunu deyir. 2022-ci ilin aprel ayılarda Ermənistəndə keçirilen etiraz aksiyaları qəddarlıqla dağıdırıb, ümumilikdə 2100-dən çox etirazçı saxlanılıb. Həmçinin siyasi səbəblərdən bir sıra vətəndaşların Ermənistəndən girişinə qəbuluya halda, özü bunu təsdiqlədiyi halda

ABŞ bölgədəki insan haqları ilə bağlı vəziyyəti yaxşı bilir

Ermənistəndən "Demokratiya sammiti"nə dəvet edilməsi siyasi riyakarlıqdır

bu terror dövlətinin "Demokratiya sammiti"nə dəvet edir. Ermənistən demokratiyanın, insan haqlarının davamlı pozulduğu bir ölkədir. Bu ölkədə insan haqlarının kobud şəkildə pozulması və bu halların getdikcə dərəcədə artması hər kəsə yaxşı melumdur. Tekke insan haqlarının pozulması deyil, siyasi rəqiblərə qarşı şiddet, həbs, təqib kimi hallar da Ermənistən adlı dövlətin aparıcı siyasi xəttidir. Beynəlxalq hesabatlarında bu qeyd edilirə, deməli, real mənzərə gözönündədir. Bəs nece olur, ABŞ kimi "itiñəzə" malik dövlət buları görmür?

Milli Məclisin deputatı Ceyhun Məmmədov "Şərq"ə açıqlamasında qeyd etdi ki, "Demokratiya sammiti"ne hansı dövlətlərin dəvet edilməsi ABŞ-nin ikili standartlardan çıxış etdiyini bir daha təsdiqlədi:

- Ermənistəndən siyasi-ictimai vəziyyətinin və proseslərin təhlili göstərir ki, bu ölkədə davamlı olaraq insan hüquq və azadlıqları kobud surətdə pozulur. Hazırkı hakimiyət müxalifətə qarşı ən sert repressiv əsaslı metodlardan istifadə edir. Eyni zamanda müxalif yönündən ictimai fəallar və media quruluşları da tez-

dağı qoyulub. Məsələ burası nadir ki, ABŞ Dövlət Departamentiñin insan haqlarının vəziyyəti ilə bağlı hazırladığı hesabatda bu faktlar yer alır. Departament özü Ermənistəndə insan haqlarının kobud pozulduğunu, siyasi müxalifətlə amansız davranışını təsdiqləyir, amma sonra bu dövləti "Demokratiya sammiti"nə dəvet edir. Bəlkə de məqsədlər budur ki, Ermənistən sammitdə demokratiyanı "öyrənən", "təcrübə" qazansın. Cətin ki, hazırlı siyasi rejim nəsə öyrənə. Bu, sadəcə ABŞ-nin növbəti riyakarlığı, ikili standartlar siyasetinə "başqınlıq"dir. Tekke ABŞ deyil. Ümumiyyətə, bir çox beynəlxalq insan hüquqları təşkilatları Ermənistəndə baş veren hüquq pozuntularını əksər hallarda görməməzləkden gelirlər. Ermənistən "demokratik ölkə" kimi təqdim etməyə çalışırlar. Azərbaycanda isə baş vermiş in kiçik hadisədə böyük bir şou düzəldirlər. Burada riyakarlıq, ikili standartlar, qəzəz ifadələrini başqa bir ifadəyə əvəz etmək mümkün deyil.

Milli Məclisin deputatı Ceyhun Məmmədov "Şərq"ə açıqlamasında qeyd etdi ki, "Demokratiya sammiti"ne hansı dövlətlərin dəvet edilməsi ABŞ-nin ikili standartlardan çıxış etdiyini bir daha təsdiqlədi:

- Ermənistəndən siyasi-ictimai vəziyyətinin və proseslərin təhlili göstərir ki, bu ölkədə davamlı olaraq insan hüquq və azadlıqları kobud surətdə pozulur. Hazırkı hakimiyət müxalifətə qarşı ən sert repressiv əsaslı metodlardan istifadə edir. Eyni zamanda müxalif yönündən ictimai fəallar və media quruluşları da tez-

tanın "Demokratiya sammiti"nə dəvet edilməsi siyasi riyakarlıqdır:

- Azərbaycan ərazisi, Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi olan Qarabağın bir şəhəri o Xankəndi təbii qazın verilmesində problem yaranır, bütün dunya "demokratları"ayaq qalxır ki, insan haqları pozulur. Mən soruşuram; öten 30 ilde bizim məcburi köçkünlər, qaçqınlarımız, hansı ki məhz Ermənistəndən qəvuldular, ayaqyalın, basıaçıq, bütün malları, mülkləri əllərindən alınıb qəsb edilmiş qaçqınlarımız çadırlarında, vəqondalar yaşıyanda, qışda soyqudan donanı, yada istiden qovrulunda ne üçün bu demokratların səsi çıxmır? Azərbaycanın haqq səsini eşidənlər de oldu, bizim insan hüquqları təşkilatları bir çox beynəlxalq təşkilatlarla iş apardılar, həqiqətlərini göstərdilər, Azərbaycan tek deyildi, bizi dəstəkləyənlər, haqq işimizdə bize dəstək olanlar da vardi. Amma niye "demokratiya beşiyi" olan ABŞ guya ki, burada ermənilərin hüquqları pozulur adı altında Azərbaycana qarşı qəzəzl Mövqə tutdu? İndi də eyni vəziyyətdir. Yenə qəzəzl Mövqə, yenə ikili standartlar. Biz de bilirik. Təbii qazın ve-

rilməsində problem yaranması yaxşı hal deyil. Xənəndə Azərbaycan ərazisidir və Azərbaycan dövləti her bir vətəndaşının, o cümlədən de həzirə separatçıların, ekstremlistlərin elində girov qalan erməni vətəndaşlarının hüquqlarını müdafiə etməyə, onları təmin etməyə hazırlıdır. Bu-nu President İlham Əliyev dəfələrlə bildirib. Ancaq oradakı bər ovuc separatçı separatlılığından el çəkmək istemir. Azərbaycan tərefi hemisə beyan edib ki, kim olursa-olsun, üz-üzə əyələb bütün problemləri həll etə bilərik. Amma əraziyə silah daşıyan, insanları siyasi maraqlarının girovuna çevirən separatçı dəstəsi ekstremlist hərəkətlərdən el çəksin. Azərbaycan dövləti her bir vətəndaşının qorunmasını, müdafiəsini üzərinə götürür. Bir problem yoxdur, demirik. Amma dövlət problemləri həll etmek gücündədir. ABŞ-nın "Demokratiya sammiti"nə Azərbaycanı dəvet etməməsi isə ikili standart, ayrı-seçkilik və qərezəndən başqa bir şey deyil. Sammit rəhbərliyi ermənipərest mövqədən çıxmır. Bu da ümumilikdə Cənubi Qafqaz regionuna qərəzlə bir yanaşma, insan haqlarına hörəmtsizliyidir.

Məlahət Rzayeva

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunub

məhəz seçim imkanlarının az olması ilə əlaqəlidir. Xüsusən de bayram və tətil günlərində rəqəbat mühiti olmalıdır üçün insanların turizm məkanlarında yer tapa bilir".

Son illər kəndlərdə turizmin müxtəlif istiqamətlərinin inkişaf etdirilmesi, şaxələndirilməsi ilə bağlı müxtəlif işlər göründürün məsbut dəyərləndirin ekspert qeyd edib ki, kend qonaq evlərinin hotelden əsas üstün cəhat onun təbiiyinəndən: "Aqroturizmin inkişafı ilə bağlı KOBIA tərifindən müxtəlif işlər-

Rayonlarda qonaq evləri yaratmaq daha rahatdır

Bu təşəbbüs digər regionlarımızda da davam etdirilməlidir

"Kəndlərdə sahibkarlığın və özünü- maşğulluğun inkişafı" layihəsi çərçivəsində Dağlıq Şirvan, Quba-Xaçmaz, Lənkəran-Astarə və Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonlarında 65 kənd qonaq evi yaradılmalıdır.

Bunu Kiçik və Orta Bütünlik inkişafı Agençiyinin (KOBIA) idarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov tətbiq etdir. O qeyd edib ki, KOBIA və tərəfdəşlərin dəstəyi ilə icra olunan layihə regionlarında sahibkarlığı təşviq edir.

Xatırladıq ki, layihənin məqsədi kənd turizminin inkişafına və kəndlərdə maşğulluğa dəstək göstərməkdir. İlk mərhələdə rayonlarda turistlər üçün kend qonaq evleri kimi fəaliyyət göstərəcək 50 sahibkarlıq subyektiñin təsis olunması nəzərdə tutulmuşdur. Əslində, Azərbaycanda kənd yaşıl turizm bir neçə il əvvəlində inkişaf etməyə başlayıb. Amma son vaxtlar regiona səfər edənlərin arxasında turistlərin bahalaşması yerli turistləri daha ucuza variantlar axtarmağa vadardır. Çünki hazırlıq qiymətləri hotellərdə 3 gündən artıq qalmış serfli deyil. Kənd evlərində isə qiymətlər qat-qat aşağıdır, üstəlik, kənd təbiiyinini axtaranlar üçün kend evinde qalmış daha məqsədliyündür.

Mövzu ilə bağlı fikirini "Şərq"le bəslənən turizm eksperti Ceyhun Aşurovun sözlerini görə, turizm potensialı yüksək olan rayonlarda qonaq evlərinin yaradılması təqdirətiñə hərdən: "Azərbaycanda 700-ə yaxın hotel fəaliyyət göstərir. Bu da əhalinin bir qismindən istirahət imkanlarını məhdudlaşdırır. İnsanlar ya yer tapa bilir, ya da hotel qiymətləri onların bütçəsinə uyğun olmadığı üçün xidmətdən yararlanı bilər. Hotellərdə qiymətlərin yüksək olması da

lər görülür, layihələr həyata keçirilir. Kənd sakinləri dövlət tərefindən öz evinin temir üçün dəstək alır: "Bundan eləva ona müeyyən lazımi avadanlıqlar verili ki, orada gelib qalan qonaq özünü öz evindəki kimi hiss etsin. Bundan eləve, həmin kendi qonaqları qəbul etmək üçün təlimər keçirilir. Digər həlin evin sakininən razılaşma təqdimatları və adət-ənənələrinə bilməsi qonaq eləvə məlumatlarının təməsində məkməlik edir. Əlavə xidmətlər olmadığı üçün kend qonaq evlərinin də münasib olur. Bu isə bir çox turist və ölkə vətəndaşlarının sərf edir. Bölgələrə həm yerli, həm de xarici turistlərin maraqlını və axınıni artırıraq. Digər tərefdən, bu, yerli kənd təsərrüfatı məhsullarının tanidlamaşdırmaçılımdan da çox önemlidir. Hemçinin ölkənin turizm potensialının artmasına faydalı olacaq. Urbanizasiyalasılmış dövrde şəhər sakinləri istirahət, xoş zaman keçirmək üçün da çox kənd yerlərinə üz tuturlar. Xüsusən, pandemiyanın sonrakı dövrde insanların təbətə qayğıdı, kənd həyatı ilə temas onlara başqa bir zövq verir. Şəhər yerlərində yaşayınan istirahət üçün kəndlərə, rayonlara getməyi sevirler".

C.Aşurovun sözlerine görə, hotel sahəsi kifayət gedər kapital tutumlu sahə olduğunu təkrar etdirər. Kend evlərinin isə tikmək, turizm üçün elvərsişi şərait yaratmaq daha rahatdır: "Hesab edirim ki, bu təsəbbüs digər regionlarımızda davam etdirilməlidir. Yegane qeydin odur ki, kend qonaq evlərinin vahid platforması yaradılsın. Belə bir internet resursunun olması bu evlərin elçətanlığını daha da artırırmış olar".

Şeymən

Bayramda boyat yeməklər orqanizmi ağırlaşdırır

Zəhərlənmə halları ilk növbədə səhlənkarlıqdan, insanların özünə qarşı məsuliyyətsiz davranışlarından baş verir

Bayram günlərinin ağır statistikaları, təessüf ki, yenə da yəni-naqliyyat hadisələri və zəhərlənmələrdir.

Novruz tətili günlərində Azərbaycanda yol qəzalarında 7 nefer ölüb. Baş Dövlət Yol Polisi idarəsinin məlumatına görə, 20-25 mart tarixlərində avtomobil yollarında ölümle nəticələnən 7 yəni-naqliyyat hadisəsi baş verir, nəticədə 7 nefer həlak olub.

"Yəni-naqliyyat hadisələrinin növündə isə 3-5 piyadavrurma, 2-5 manecəvurma və 2-2 aşmadır. Öten il Novruz tətili günlərində 14 nefer yəni-naqliyyat hadisəsi oldu, bu il isə 7 nefer vəfat edib. Bu da 50 faiz azalma deməkdir", - məlumatda qeyd olunur. Zəhərlənmələrə bağlı məlumatlar da narahatlıq doğurur. Bu il Novruz bayramı ilə əlaqədar qeyri-iş günlərində TƏBİB-in təbəlfəndəki Klinikli Tibbi Mərkəzin Klinikologiya şöbəsinə zəhərlənmə şübhəsi ilə bağlı 121 nefer müraciət edib. Müraciət edən şəxslərden 88-ne ilkin tibbi yardım göstərildikdən sonra eve buraxılıb. 33 nefer isə şəbəkə yerləşdirilib, onlara zəruri tibbi xidmətlərin göstərilməsinə başlanılib. Xəstəxanaya yerləşdirilen 33 neferdən 23-24 qədən, 10-11 kişi olub. Onlardan 5-6 mədəqazadan, 15-16 derməndən, 8-9 sirkə tərəşşərdən, 3-4 botulizmdən, 2-3 isə allergiya səbəbindən zəhərlənib. Həkimlərin seylərinə baxmayaraq, cinsləri qədən olan 2 neferin (sirkə tərəşşər zəhərlənməsi səbəbə) həyatını

100 minlərlə sənədsiz ev qeydiyyata alınacaq

"Təhlükeli ərazilərdə məskunlaşan insanları da taleyin ümidiñ buraxmaq olmaz. Xüsusi bir fond yaradılmalı və mülkiyyət üzərində hüquq bərpə olunan insanlardan əldə olunan rüsumlar həmin fonda köçürülməlidir"

Milli Məclisdə "Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsi"ne dəyişikliklər müzakirə olunub. Aparılan müzakirələr sənəd səz qeyri-yaşayış obyektlərinin sənədləşdiriləcəyinə yenidən ümidiñ yaradıb. Məcəlləye nəzərdə tutulan dəyişikliklərə əsasən, 2023-cü il marşın 1-dək inşa edilən, lakin etibarlılıq və təhlükəsizlik tələblərinə uyğunluğuna dair raylı təqdim edən qeyri-yaşayış sahələri çıxarış (kupça) ile təmin ediləcək. Qeyd olunur ki, bu dəyişiklik qəbul ediləcəyi təqdirdə 40 mindən çox obyekti qeydiyyata alına ve çıxarışla təmin edilə bilər.

İqtisadiçı-alim, millət vəkili Vüqar Bayramov "Bakupost.az"ın açıqlamasına dəyib ki, dəyişikliklərə əsasən, 2023-cü il martın 1-dək inşa edilən, lakin etibarlılıq və təhlükəsizlik tələblərinə uyğunluğuna dair raylı təqdim edən qeyri-yaşayış sahələri çıxarış (kupça) ile təmin ediləcək. Qeyd olunur ki, bu dəyişiklik qəbul ediləcəyi təqdirdə 40 mindən çox obyekti qeydiyyata alına ve çıxarışla təmin edilə bilər.

Konstitusiya Araşdırıcı Fon-

icəzə veriləcək. İlkin qiymətləndirmələrə görə, bu sadələşdirme 40 mindən çox obyekti əhatə edəcək".

Millet vəkilinin sözlerine görə, diger dəyişikliklər ilə istismar prosedurlarının daha da sadələşdirilməsi və elektronlaşdırılması nezərdə tutulur: "Bu baxımdan, dəyişikliklər doğaşınmaz əmlak sektorunda şəffaflığın daha da artmasına və sənədlenmənin sürtənləşməsinə xidmət edəcək. Müzikalarda dəyişikliklərin müterəqqi olması qeyd olunmaqla yanaşı növbəti mərhələdə 500 mindən çox sənədsiz fərdi evlərin de qeydiyyatı ilə bağlı işlərin daha da sürtənləşdirilməsinə vacibliyə qeyd olundu. İnanıñ ki, növbəti mərhələdə çıxarışların verilməsinə sadələşdirilməsi bu evləri de əhatə edəcək".

Dəyişikliklərin əməkdaşlığı ilə etibarlılıq və təhlükəsizlik tələblərinə uyğunluğuna dair raylı təqdim edən qeyri-yaşayış sahələri çıxarış (kupça) ile təmin ediləcək: "Bu o deməkdir ki, hətta evvəl hansı ilde inşa edilmişden asılı olmayıaraq, tikintisi sözgəden Məcəllənin tələblərinə uyğun aparılmışın, amma etibarlı və təhlükəsiz bütün qeyri-yaşayış sahələrinin istismarına

Prosesin həlli daşınmaz əmlak bazarının daha da təkmilləşməsinə təkan verəcək

rəvac verəcək. Prosesin həlli həmçinin daşınmaz əmlak bazarının daha da təkmilləşməsinə təkan verəcək. Ən başlıcası odur ki, vətəndaşların mülkiyyət hüququnun tanınması prosesi baş verəcək: "Sənədsiz evlərə bağlı ölkə başçısı tərəfindən müüm sərəncam imzalanıb, ferman verilib. Hətta Komissiya və onun nezdində işçi qrupu da yaradılmışdır. İqtisadiyyat nazirliyi bu sahədə müsənnələr addımlar atıb, müvafiq sənədlər hazırlayıb, Nəzirlik Kabinetli ilə razılışdırıldı. Hesab edirəm ki, sözügedən layihənin qəbulundan sonra problem öz həllini tapaçaq. Prosesi maksimum derecədə sürtənləşdirmək və konkretləşdirmək lazımdır. Yeni sənədsiz evlərə çıxarışların verilməsinə sadələşdirilməsi yox, birmənnəli həll edilməsi vacibdir. Əks halda sadələşdirmənin özü de elave prosedurların yaramasına getirib çıxara bilər.

Ümumiyyətə, bu cür qanun layihələri geniş ictimaiyyətin müzakirəsindən keçirilməli, sonra Parlamente təqdim olunmalıdır. Ən azından Parlamentdə birinci oxunuşdan sonra ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirakı ilə yeni dələmələr olmalıdır. Bura többət 100 minlərlə ailənin mülkiyyət hüququndan gedir. Bu məsələ komitələrin ixtiyarına verilecek qədr sadə deyil. Vətəndaş cəmiyyətləri mütləq prosesin içinde olmalıdır".

Ə.Nuriyevin sözlerine görə, ölkədə yüz milyonlar tikiñi var ki, onun üzərində mülkiyyəti təsdiq edən sənəd yoxdur. Bu işe daşınmaz əmlak bazarının formallaşmasına və feallaşmasına mane olur:

"Eyni zamanda daşınmaz əmlakın dövriyyəsi ilə bağlı xeyli vəsaitin dövlət bütçəsinə gələcəsinin qarşısında alır. Cünki həmin şəxslərin mülkiyyətə malik olmasına baxmayaraq sənəd olmalıdır. Ümumiyyətə, bu işe da sənəd qəbul olunmalıdır. Vətəndaş cəmiyyətləri mütləq prosesin içinde olmalıdır".

Böyük şəhərlərdə iş tapmaq nisbətən asandır

Ona görə insanlar rayonlardan mərkəzə axın edirlər

"İnsanların rayonlardan paytaxta axın etməsi ümumiyyəti problemidir. Elmi dildə desək, urbani-zasiya prosesidir".

Bunu "Şərq"ə milət vəkili Rüfət Quliyev insanların rayonlarından Bakıya axın etməsindən danışır. Deyib:

Deputat diqqətə çatdırıb ki, mövcud hal bütün ölkələrdə bu və ya digər formada baş verir: "İnsanlar regionlarda, kiçik şəhərlərdən daha böyük şəhərlərə qaçırlar. Səbəbələrden biri, böyük şəhərlərdə iş tapmaq nisbətən asanlaşdır. Bundan başqa, şəhər maaş baxımından daha uyundur. Adətən, regionlara müqaviləsə 70-80 faizə qədər fərz edir. Bu, tekke Azərbaycan yox, bir çox ölkələrə də aiddir. Üçüncüüsü isə komforta düşkün xalq. Düşünürüm ki, bu gün rayonlarda kifayət qədər infrastruktur layihələr heyata keçirilir, şəhər var. Sadəcə olaraq, adamlar rayonlarda daha çox kənd təsərrüfatı ilə müşəq olmalıdır. Heydayınta sahələrdə ekin-biçin işləri görməlidirlər. Bələliklə, özləri öz ehtiyaclarını kənd təsərrüfatı məhsul-ları ilə ödəyərlər. Dövlət kiçik və orta biznes üçün regionlarda daha yaxşı imkanlar yaratmağa çalışır ki, iş yerləri olsun. Əmək bazarında alici və satıcı var. Yeni əmək qüvvəsini satan və alan olur.

Bu, bazar iqtisadiyyatının aksiyasıdır. Lakin digər tərəfdən də dünyada kənd təsərrüfatının öz spesifikasi nəzərə alınmalıdır. İnsanlar çalışır, öz əllərində olan, həyətyanı torpaqları icarəye götürüb, korporativ yaratırlırlar. Onu əkmək, becerək, kənd təsərrüfatı tex-nikasını istifadə etməlidirlər. Məsələnin həlli yolu buradır. Rayonlarda kifayət qədər təsərrüfatı məhsul olsa, mərkəzdeki bütün emal fabriklərinin bir çoxu rayonlarda, regionlarda fəaliyyət göstərəcək".

Qeyd edək ki, Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin Mətbuat Xidmətinin rəhbəri, beynəlxalq məsələlər üzrə ekspert Əziz Əliyev özünün feysbuk hesabında mü-hüm məsələyə toxunub. O yazar: "Bakıya qayıtdıq. Bir məşhənidəm bölüşəcəyəm - her dəfə rayona (söhbət Gədəbəyən gedir) gedəndə dəha çox evlərin qapısında qifl görürem. Bu, yaxşı hal deyil. Bakıya toplasma milli faciə yaradacaq. Lakin kəndin ocaqları sönür, in-san nefsi evlərin cəklər. Ona paralel bağlar quru-yur, sular kəsilir, yollar dağılır. Kəndin spesifikasi yoxa çıxır, kəndlinin istehsal forma dəyişir. Özümüzde olan istehsal resursları göz görə-göre mahv olur...".

Sücyat Mehti

Bakının əsas prospektlərinin sayılan Heydər Əliyev prospektinde sürət həddi endirilir. Sürət yolu 110 km/saatlıq hissəsində 90 km/saat, 90 km/saatlıq hissədə isə 70 km/saat olaraq deyişir. Qeyd edək ki, bir neçə gün öncə Bakı Nəqliyyat Agentliyinin sedri Vüsal Kerimli paytaxt ərazisində yol-nəqliyyat hadisələrinin qarşısında alınması məqsədilə 14 yolda sürət həddinin endirilməsi ilə bağlı təkliflər hazırlanmışdır. Heydər Əliyev prospektindən sonra mərhələli şəkildə digər kükə və prospektlərdən sonra da sürət həddinin endirilməsinə dair müvafiq yol nişanları quraşdırılmasına nəzərdə tutulub. BNA-dan ise bildirilir ki, sözügedən yol sahələrindən mərhələli şəkildə digər kükə və prospektlərdən sonra da sürət həddinin endirilməsinə dair müvafiq yol nişanları quraşdırılmasına başlanılib. Maksimum sürət həddini göstərən yox işləri ilə bağlı xeyli vəsaitin dövlət bütçəsinə gələcəsinin qarşısında alır. Cünki həmin şəxslərin mülkiyyətə malik olmasına baxmayaraq sənəd olmalıdır. Ümumiyyətə, bu işe da sənəd qəbul olunmalıdır. Vətəndaş cəmiyyətləri mütləq prosesin içinde olmalıdır".

Şeyman

Qəzalar zamanı ölüm hallarının sayı azalacaq

Sürət həddinin aşağı endirilməsi barədə qərar doğru addımdır

Amma bundan sonra cərimələrin sayınnı artırmaq

əsasən de sürət həddinin aşılmasıdır. Odur ki, şəhərin bir sıra prospekt və küçələrdən sürət həddinin aşağı endirilməsi barədə qərarı müsbət hesab edilir. Bu dəyişiklikdən sonra yol-nəqliyyat hadisələrinin sayı azalma-sa da, qəza zamanı ölüm hallarının sayı azalacaq. Eyni zamanda bu, piyadaların, velosipedçilərin və moped sürücülərinin təhlükəsizliyini təmİN edəcək".

E.Cəfərovun sözlerine görə, paytaxtda tixacların yaranaması sürət həddinin aşılmaması ilə yox, qeyri-stabil olması ilə olaelədir: "Heydər Əliyev prospektində tixaclar olmur. Sürebət həddinin endirilməsindən sonra da tixac olacaqini zənn etmirəm".

Ama sürət həddinin aşılmamasına görə cərimələrin sayınnı artırmaq. Eyni zamanda bu, piyadaların, velosipedçilərin və moped sürücülərinin təhlükəsizliyini təmİN edəcək".

Şeyman

Elan

Dini Qurumlar İş üzrə Dövlət Komitəsinə tərəfindən isməyilov Nicat Müşfiq ogluna verilmiş 169 nömrəli iş vəsiqəsi 2022-ci ilin iyul ayının ortalarında Ucar şəhərində naməlum şəraitdə itdiyi üçün etibarsız hesab edilir.

Əliyev Çingiz-Xan Muxtar oğluna DİN tərəfindən verilmiş № 002460 veteran vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Təsisçi və baş redaktor: Akif Aşırı
Baş redaktor və müavini: Yusif Nəzərli
Redaktor: Ayyət Əhməd

Reportyörler qrupu:

Məlahət Rzayeva, Şeyman Bayramova, İsmayıllı Qocayev, Aygün Tahir, Nihat Müzəffər, Sücyat Mehti

Texniki heyat:
Rüfət Dadaşov, İmamcan Əliyev, İləhə İbrahimova, Naili Cabbarlı, Fazılə Məmmədova

Qəzet "Şərq"in kompyuter mərkəzində yiğilir, səhifələnir və "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzet Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində qeyd alınıb.
Lisenziya: 535
www.sherg.az
e-mail: sherg-1996@mail.ru

**Ünvan: Mətbuat prospekti, "Azərbaycan" nəşriyyatı.
Telefon: 447-32-41
538-44-50, internet 538-44-15,
İndeks: AZ1073**

Hesab nömrəsi:
"Muğanbank" ASC baş ofis
Kod: 506162
VÖEN: 1400122681
M/H: AZ41NABZ01350100000000018944
S.W.I.F.T.: MUGAAZ22
AZM hesab nömrəsi: AZ76MU-
GA400603803000225AZM00
VÖEN 1300414651 İndeks: 0330
Tiraj: 1550 Sifariş: 779

"Bakı Herrac Mərkəzi" MMC

Lot 047/23. Bakı şəhəri, Binaeqdi rayonu, M.Ə. Rəsulzadə qəsəbəsi, Hacı İsmayılov küçəsi 28 sayılı fərdi yaşayış evi. Tekrar herracda satıl qəsmiyyət. 27 mart 2023-cü il tarixində keçirilən ilkin herraci baş tutmamışdır. Tekrar herrac 13 aprel 2023-cü il tarixində keçirilən ilk 11:00-da keçiriləcəkdir. Satış qiymətinin 5%-i haemində beh herrac təşkilatına ödənilməlidir. Alış qiyməti 7 teqvim günü ərzində səfərinin hesabına ödənilməlidir. Açıq herracda iştirak etmek üçün lazımi sənədlər: F/S şəxsiyyət vəsiqəsi, H/S təsis sənədləri. Ünvan: Bakı şəh., Səbail ray., Badamdar qəsəbəsi, Badamdar şössesi 27. ("AVIS" aptekin arxası). Tel: 055-206-66-67, rəsmi sayt: <http://e-lot.az>

Lot 048/23. "Nexia-2 SOHC" markalı, 47 BC 604 qeydiyyat nişanlı, 2010 il buraxılışlı avtomobil. Tekrar herracda satış qiyməti 2720 manat. 27 mart 2023-cü il tarixində keçirilən ilkin herraci baş tutmamışdır. Tekrar herrac 13 aprel 2023-cü il tarixində keçiriləcəkdir. Satış qiymətinin 5%-i haemində beh herrac təşkilatına ödənilməlidir. Alış qiyməti 7 teqvim günü ərzində səfərinin hesabına ödənilməlidir. Açıq herracda iştirak etmek üçün lazımi sənədlər: F/S şəxsiyyət vəsiqəsi, H/S təsis sənədləri. Ünvan: Bakı şəh., Səbail ray., Badamdar qəsəbəsi, Badamdar şössesi 27. ("AVIS" aptekin arxası). Tel: 055-206-66-67, rəsmi sayt: <http://e-lot.az>

Lot 050/23. Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Akademik Mirali Qəşqay küçəsi, ev 24 mənzil 143, 2 otaqlı, üs 31 kv.m. Tekrar herracda satış qiyməti 51000 manat. 27 mart 2023-cü il tarixində keçirilən ilkin herraci baş tutmamışdır. Tekrar herrac 13 aprel 2023-cü il tarixində keçiriləcəkdir. Satış qiymətinin 5%-i haemində beh herrac təşkilatına ödənilməlidir. Alış qiyməti 7 teqvim günü ərzində səfərinin hesabına ödənilməlidir. Açıq herracda iştirak etmek üçün lazımi sənədlər: F/S şəxsiyyət vəsiqəsi, H/S təsis sənədləri. Ünvan: Bakı şəh., Səbail ray., Badamdar qəsəbəsi, Badamdar şössesi 27. ("AVIS" aptekin arxası). Tel: 055-206-66-67, rəsmi sayt: <http://e-lot.az>

Lot 051/23. Gəncə şəhəri, Kəp

İki pələng sığınacaqdan qaçıb

Polis dərhal əhaliyə müraciət edib

ABŞ-nin Corciya ştatında iki pələng safari parkından qaçıb.

"HuffPost"un məlumatına görə, Corciya ştatının Şam dağındaki Vəhşi Heyvan Safari Parkında iki pələng və bir neçə vəhşi heyvan sığınacaqları firtına nəticəsində zədələndikdən sonra parkdan yoxa çıxıblar.

Vəhşi Heyvan Safari Parkı rəsmiləri parkın firtınadan "dağıdıldığını" bildirib və pələngləri və digər vəhşi heyvanları görən hər kəsi derhal polis müraciət etməye çağırıb.

Az sonra onların yeri müyyəyen edilib və pələnglər iyine ilə sakitledirlər. Daha sonra yenidən parka qayıtarılıb.

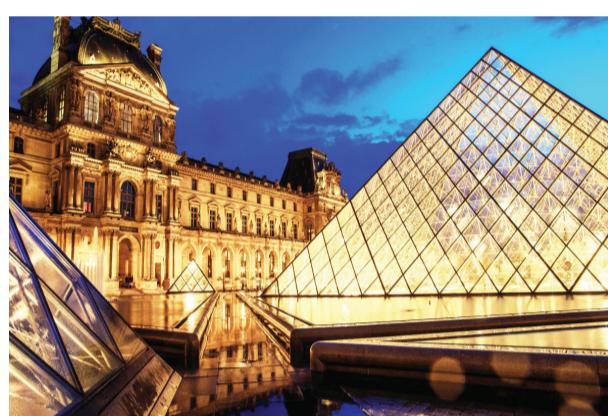
Bazar günü seher Alabama sərhədine yaxın "Troup County"da baş veren tufan bir neçə binaya da ziyan vurub.

Qeyd edək ki, Vəhşi Heyvan Safari Parkında 75 vəhşi heyvan məskunlaşdır. Ziyarətçilər neqliyyat vasitələrinin içərisində canlılara tamaşa edə bilirlər.

Turan

Fransada etirazlar səngimir

Luvr muzeyinin girişini bağlanıb

Fransada pensiya yaşıının mərhələli şəkildə 64-ə çatdırılmasını ehtiva edən islahatla bağlı qanun layihəsi Konstitusiyanın 49-cu maddəsinin 3-cü bəndindən istifadə edilməklə Milli Məclis tərəfindən səsverməyə çıxarılmadan qəbul edilib. Bu səbəbdən de küçələrdə etiraz aksiyaları davam edir.

"Şərq" xarici mediya istinadən xəber verir ki, paytaxt Paristə toplaşan yüzlərlə etirazçı dönyanın en böyük sənət muzeyi olan Luvr muzeyinin girişini bağlayıb.

Əllərində Ümumi Əmək Konfederasiyasının (CGT) bayraqları olan etirazçılar "Mona Lisa tətilidəri", "Az işlə, dəha çox yaşa" və "Biz geri çəkilməyecəyik" şüvarları səs-ləndiriblər.

Luvr muzeyinin rəsmi internet saytında mövzu ilə bağ-lı açıqlamada, "Fransada tətilər sebəbiylə müvzu bu seher açıla biləməyəcək. Yaranmış narahatlılığı görə üzr isteyirik. Anlayışınız üçün təşəkkür edirik" ifadələri işlədiib.

Nihat

"Avroviziya"da səhnə tərtibatımızı o hazırlayacaq

İngilterənin Liverpool şəhərində keçiriləcək "Avroviziya" beynəlxalq mahnı müsabiqəsində ölkəmizin sahənə tərtibatını hazırlayacaq rejissorun adı açıqlanıb.

Bu haqqda "İnf Azerbaijan" məlumat yayıb. Bildirilib ki, bu iş danimarkalı rejissor Mads Enqqaarda həvələ edilib. Mads artıq 19 ildir sözügedən yarışmada yer alan kökərin nümayəndə heyeti ile çalışır. Enqqaard bundan avval Cingiz Mustafayevin "Truth", Samirə Əfəndinin "Cleopatra" və "Mata Hari", Nadir Rüstəmlinin "Fade to black" çıkış nömrələrinin hazırlayıb.

Qeyd edək ki, Azərbaycanı "Avroviziya 2023"de "Tell me more" mahnısı ilə Tural və Turan Bağmanov qardaşları təmsil edəcək, bu il Ukrayna adından Büyük Britaniyada keçirilməsi planlaşdırılan müsabiqənin yarımfinalları 9 və 11 mayda, final isə mayın 13-də olacaq.

Şahzadə Diananın qardaşı qızı ailə qurdur

Toyda Spenserin atası Çarlı Spenser iştirak etməyib

Mərhum Şahzadə Diananın qardaşı qızı, şahzadələr Uilyamla Harrinin dayısı qızı Ledi Amelia Spenser ailə qurub.

Axsəm.az xəber verir ki, o, 33 yaşlı fitness məşqçisi və rəletor Qreq Mallet ilə Cənubi Afrikada nikah masasına əyleşib. Toyu "Hello!" neşri işləndirib.

Mərasim martın 21-de "Quoin Rock" maliikanasında baş tutub.

Toyda Spenserin atası Çarlı Spenser iştirak etməyib. Bu-na səbəb kimi Çarlının növbəti evliliyindən sonra övladları ilə münasibət saxlamaması göstərilib. O, daha əvvəl böyük qızı Ledi Kitinin de toyundan iştirak etmemişdi.

Qeyd edək ki, cütük 14 il idi münasibətdərdir və 2020-ci ilədən nişanlanmışdır.

Qeyd edək ki, Spenser mərhum Şahzadə Diananın kiçik qardaşı qızı Çarlı Spenser və keçmiş model Viktoriya Lokvudun qızıdır.

73 yaşlı qadın dünyani dolaşacaq

İtalyan səyahətçi Azərbaycana da gələcək

Məşhur səyahətçi Marco Polonun iziyle dünyani dolaşmağı hədəfləyən italyan qadın Vienna Cammorata səyahətinin ilk mərhələsində Türkiyəyə sefer edib. "Şərq" "Anadolü" Xəber Agentliyinə istinadən bildirir ki, italyan səyahətçi Çinədək piyada sefer etməyi planlaşdırıb.

Venya Cammorata 73 yaşındadır. Xanım səyahətçi Türkiyədə gördüklerini və yol xəritəsini "Anadolü"ya anladıb. Vieanna Cammorata ilham qaynağının məşhur italyan tacir və səyahətçi Marco Polodon olduğunu deyib. 12-13-cü əsrlərdə yaşa-mış Marco Polo Avropadan Cinədək məhə Kiçik Asiya və Orta Asiyadan keçərək səyahət etmişdi. Xanım Cammorata da səyahətinə Marco Polonun vətəni Venesiyadan, 2022-ci ilin 26 aprelində baş-

layıb. Səyahətinin ilk bölmü 8 ay çəkib. Sloveniya, Xorvatiya, Serbiya, Bolqarıstanı gəzen səyahətçi Türkiyəyə çatıb. Cammorata Türkiyəni çox sevdidi Napoli şəhərini benzətdiyindən deyib: "Burası çatar-çatmaz "Napoliye bənzəyir", dedim. Napolini çox sevirdim, Türkiyədə Napoli havası hiss etdim. Möcüzəli, heyranedici ölkədir". Xanım səyahətçi Türkiye gezintisine İznik və etrafında başlayıb. Efesi ziyarət edib. Sonra Pamukkale, Kapadokiyaya gedib. Niyyətinin Türkiyənin iç bölgelerini gözəmək olmadığı, lakin mütləq Ankarani görüb, Anıtkəbirini ziyarət etmək istədiyi və bu istəyini reallaşdırıldı bildirib. Cammorata "burada heç bir çətinliklə qarşılışmadım. Meni gördüklerində və ya mən bir şey soruşduğumda qarşılıqlı olaraq "çayımı, qəhvəmi?" deyə soruşur, qonaq etmək is-

təyidilər. Bir dəfə yolu itirmişdim. Küçədə iki nəfər bir-biriyle mübahisə edirdi, onlara yaxınlaşdım, azlığından yolda, yolu göstərmələrini xahiş etdim. Onlar meni "hələ bir eyleş, dincin al. Çayımı içsəniz, qəhvəmi? Sonra sizə yolu göstərərik", dedilər. Türkler çox qonaqpərvərdir", söyləyib. Ən çox balıq-cörəyi sevdilərini deyib. Cammorata yalnız Gürcüstəndə dil bilgisi sıxılışından insanların anlaşılması çətinlik çəkdiyi xatırladıb. İtalyan səyahətçi Azərbaycana da gelecek. Amma səyahətine təyyare ilə davam etmək məcburiyyətindəndir. Azərbaycanla Gürcüstən sərhədində qur yolla keçidə hələ qadağın cüvvəde qaldığı üçün. Olkemizə sefer edəcək səyahətçi xanım hərəkətənək dəniz vətənesi Orta Asiyaya keçib Türküstən yoluyla Çinə çatmağı planlaşdırır: "Qışda Qırğızistanda qalıb qşı keçirmək istiyərim. 2025-ci ilədən isə Çinə olaçağım. Niyyətim sonra da Mongolustan keçməkdir".

Məlahət

Botoks beynin fəaliyyətini zəiflədir

Hiss və duyğuların ifadəsi çətinləşir

ABŞ-də aparılmış tədqiqat üzün müxtəlif bölgələrində - alın, qaşlar, göz, ağız kənarları, yanqınlarda aparılan botoksun insanın hiss və duyğularını düzgün ifadə etməsini engelleyib.

"Şərq" "NTV.com.tr"ye istinadən xəber verir ki, California Universiteti alimlərinin apardığı tədqiqat botoks eməliyyatı zamanı üz bölgəsinə yeridilən inyeksiyaların beynin hiss və duyğularını ötürü qabiliyyətinə mənfi təsir edir, nəticədə beynin fəaliyyəti zəifləyir, beynin daxildəki duyğuları normal halda xəricə tökü bilmediyi təsdiqleyib. Bu isə qarşadakı insanın keçirdiyi hissələr qarşılıqlı vera bilinen engellədir. Qarşınızda birisi ağlayır, gülür və ya kədərləli haldadırsa, botokslu insan ona da qarşılıqlı vera bilir. Laqeyd görkəməde robot duruşu sərgiləyir. Psixiologiyada "üz cizgilerinin qarşılıqlı verme" hipotezi mövcuddur. Bu hipotez bir insanın öz cizgilerinin qarşısındakının öz cizgilerinin dayışmasına uyğun deyişə bilmesidir. Bir insan digərəne hansısa kədərləri bir hadisədən səhərət açırsa, yaxud, deyək ki, doğmasının vəfat etdiyini xəber verirse, qarşılıqlı dayamış insanların öz ifadələri normal halda eyni olmalıdır. Botokslu insanlarda isə bu bağlılıq pozulur, soyuq, cansız bədənə oxşayırlar. Bir insanın üzündə sevinc, xosxəxt ifadə hədə-qorxulu qəngərin geldiyi söylənilir. CBS-nin xəberinə görə, Pieterskinin vəkilləri oğurluq xəbəri ilə bağlı hələlik açıqlama verməyib.

"Kral" qaçırlılib?

29 milyon dollarlıq borc aysberqin görünən tərəfidir

İyirmi yaşlarında özünü "kripto kralı" kimi təqdim edən Aiden Pieterski haqqında yeni iddia ortaya atılıb. İnvestorlarını 29 milyon dollara aldattığı iddia edilen Pieterskinin atası oğlunu qaçırlıdigını və işgəncələrə məruz qaldığını bildirib.

"Şərq" xarici mediya istinadən xəber verir ki, 24 yaşlı kanadalı Aiden Pieterski Kanadada investorlarını 29 milyon dollar aldatdığı iddiəsindən qurtulmağa çalışır.

Atasının sözlerinə görə, Pieterski 2,1 milyon dollar fidye tələb edən şübhələr tərəfindən Ontario eyalətine apanırlar işgəncələrə məruz qalıb.

Kəçən dekabr ayında baş verdiyi bildirilən bu hadisədə sonra aileyə mütəməndi olaraq hədə-qorxulu zənglərin geldiyi söylənilir. CBS-nin xəberinə görə, Pieterskinin vəkilləri oğurluq xəbəri ilə bağlı hələlik açıqlama verməyib.

Məhkəmə qeydlərinə görə, McLaren Senna kimi lüks markalar da daxil olmaqla, 10 fərqli idman avtomobili olduğu bildirilir və, Pieterski şəxsi təyyarələrə üzvudur və göl kənarındaki malikənə yəqin 45.000 dollarдан çox kirayə ödəyirdi.

Vəkil deyir ki, Pieterski ona qarşı irəli sürülen ittihamların ek-səriyyetinə etiraz edir, eyni zamanda aldadılmış investorların maliyyə iddialarının "son dərəcə şəxsiyyət" olduğunu düşünür.

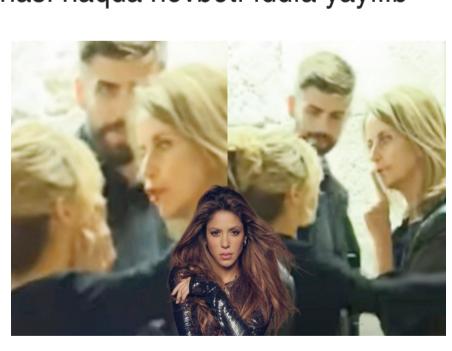
Zərərçəkənin vəkil isə 29 milyon dollarlıq borcun aysberqin görünən tərəfi olduğunu bildirir.

Turan

Dava ediblər

Şakira ilə Pikenin anası haqda növbəti iddia yayılıb

Məşhur müğənni Şakira eks-sevgilisi, "Barcelona"nın keçmiş müdaficəsi Jérar Pikenin anası Montserrat Bernabeu ilə dava edib.

Axsəm.az xəber verir ki, buna səbəb Montserratin oğlunun xəyanəti gizləməsi və ona yardım etməsi olub. "El Popular" nəşrinin məlumatına görə, Pike 23 yaşlı tələbə olan sevgilisi Klara Çiylanın anasının Kabrilsdəki evində tanış olub. Bildirilib ki, Montserrat Pikenin xəyanətindən şikayətlənən Şakiraya təselli belə verib.

Şakira oğluna xəyanəti gizləmeye kömək edən Jérar Pikenin anası ilə dava edib.

Qeyd edək ki, Şakira Pikedən xəyanətə görə ayrılib. İkili 11 il münasibətdə olub. Onların iki oğlu övladı var - 9 yaşlı Milan və 7 yaşlı Şaşa. Hazırda Klaranın hamilə olduğu deyilər. safar